

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK.

4-szavasbetűs sor egyszer 30 fill.
minden következőnél 15 fillér

Vytilter 2024 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22 sz.
TELEFON-SZÁM: 191

Arad, 1907.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Szerda, január 9.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: Az új polgármesterhez.
Gépészmérnök a városnál.
A hegyaljai motoros első hónapja.
A Ráth-muzeum megnyitása.
Lady Cáncarty regénye.
A névtelen levelező.
Aradi polgármesterek.
Tárgyalás a Westinghouse-gyárral.
Udvari platykák.
Páris szenzációja.
A visszatérő parti.
Egy híres betörő elfogatása.
Koreának egy házasságszédeigöt.
A magyar delegáció berekesztése.
Szerbia kritikus napja.
Tárca: Az éjszakai fény. Írta: Németh Péter.
Csarnok: A hatodik parancsolat.

Az új polgármesterhez.

(El nem mondandó beszéd a polgármester-ban-
ketről.)

Arad, január 8.

Polgármester ur! Tisztelt jelenlevők!
Ha magasabb szempontból nézzük az em-
beri társadalmak széttagolódását, azt lát-
juk, hogy a kis társadalmak érdekei szer-
vesen illeszkednek belé a nagy társadal-
mak érdekeibe. És mégis: ezek az érde-
kek kicsinyesek, gyakran megmosolyogni
valók és a reájuk fordított munka általá-
nos szempontból nem nagyobb értékű,
mint a hangyák bajlódása egy-egy nehe-
zebb szalmaszállal. A nagy emberi érde-
kekre mi sem tartozik abból, hogy vala-
melyik vidéki városban megnövekedjék a
forgalom, kevesbedjék a polgárság terhe,
növekedjék a lakosság jóléte. Hiába cipeli

a hangya a legnehezebb szalmaszálat,
hogy a maga társadalmának hasznára le-
gyen: a mindenség épügy halad tovább a
maga útján, mintha a hangya meg sem
mozdult volna. A hangyának azonban a
szalmaszál is életkérdés lehet.

Ilyen szalmaszállaink nekünk, aradiak-
nak, bőven vannak. A függő kérdések
egész sorozata, a megkezdett munkák
egész csapata várja az embert, aki meg-
birkózzék velük. És a mai estén, mikor
azt a férfit üdvözljük, akit odaállítot-
tunk a munkások élére, akinek meg kell
értenie a mi kis társadalmunk óhajait
és vágyait: most nem annak az ideje
van, hogy üdvözlési formalitásokkal me-
ritsük ki minden mondanivalónkat. Nem a
reménységek kifejezésének ideje a mai
este. Arad polgársága már betelt a re-
ménykedésekkel, melyek eleddig vajmi
ritkán váltak valóra. Arad polgárságának
követelése van, olyan követelése, me-
lyeknek teljesítését nem írja elő közgaz-
gatási törvény, vagy miniszteri rendelet,
de előírja az a törvény, amely szerint a
spontán megnyilatkozó bizalom jobban és
erősebben kötelez minden írott reverzá-
lisnál.

Polgármester ur! Ez a város nemcsak
reményli, de el is várja öntől, hogy dol-
gozzék. Elvárja, hogy hivatalos teendőit
mindig pontosan és buzgóan teljesítse.
Elvárja, hogy tudjon akarni és akarjon
tudni. Hogy ez így lesz, arra nézve meg-
nyugtató bizonyosság nekünk az On multja,
az a mult, amelyről a méltányló szavak
virágos záporát is joggal ereszthetnők

meg. De itt férfiak beszélnek férfiaknak:
nincs tehát helye a hiuság csiklandozásá-
nak. Az On egyhangú megválasztása éke-
sebben szóló minden sallangos dicsériadá-
nál. Hogy tehát nemcsak reméljük, de
egyenesen elvárjuk Ontól, amit az előbb
említettünk: ez természetes. De nem vol-
na természetes, ha minden követelésünk
csak ennyi volna. A munkát, a buzgósá-
got, az akaratot és a képességet megkö-
vetelnők mástól is, nemcsak Ontól. S nem
tudunk hamarjában megtisztelőbbet mon-
dani Onnek, mint azt, hogy éppen ön az,
akitől többet, sokkal többet követelünk,
mert hisszük, hogy ezt a többet teljesíti is.

Arad város székházába a közelmúlt
viharos napjai alatt belopódzott egy hivat-
lan vendég: a politika. A mi kis társadal-
munk a magyar állam nagy társadalmá-
nak lázas válságában maga is válságot
élt át. És a beteg közállapotok lábbado-
zása után megmaradt utóbajnak a politi-
ka betolakodása. Ahelyett, hogy a magunk
hangyátársadalmában a magunk szalma-
szálait cipelnők, ahelyett, hogy saját gaz-
dasági érdekeinket vinnők előre: súlyos
oszlopokat akarunk megmozdítani, olyano-
kat, melyekkel nálunk erősebbek is nehe-
zen birkóznak meg. Polgármester ur, Ön-
től várjuk, hogy véget vessen ennek az
állapotnak. Egy város életében nem az az
irányadó, hogy ki vallja magát 48-asnak,
ki 67-esnek. Nekünk, mint városnak, nin-
csenek sem dualisztikus elveink, sem li-
berális, sem reakciós elveink. Nekünk egyet-
len elvünk van: a célszerűség elve, amely-
ben benne van a város fellendülése, gaz-

Az éjszakai fény.

Írta: Németh Péter.

Winnipeg-Beach. Mon. 1906.
Canada.

Gyönyörű szép délután volt, a farmer fo-
gatok és szekerek vigan gördültek tova Win-
nipeg utcáin: kiki sietett a manitóbai országos
gazdasági kiállításra. A farmerek szeméből
szinte kirt a grand-prixek utáni sóvárgás. a
városiakat pedig a világ éléstárának, Manito-
bának csodás terménytermékei, no meg a
kiállítási látványosságok vonzották.

A kiállítást, amelyhez foghatót még keve-
set láttam és amely egy magyar emberre néz-
ve fölötté tanulságos, — más cikk keretében
fogom ismertetni.

City Day lévén, a városiak napja, utcá-
kon, kiállításon, mulató helyeken az emberek
tizezrei tolongtak s a nagy zürzavarban, lár-
mában szinte jól esett Burger Náci barátom
hivogató hangja: Menjünk a zöldbe! Ma, mi-
kor mindenki mulat, mi pihenünk!

Ugy is volt. A Canadian Pacific fejedelmi
kényelemmel berendezett turista kocsijából
szemléltük vagy egy óra hosszat az istenál-
dotta, fenséges vidéket, — aztán berobogott
vonatunk a winnipeg beachi fürdőre.

A két év előtt még lakatlan tó partján
népes élénkség uralkodik. Szébbnél szebb vil-

lák sorakoznak egymás mellett és nem adok
öt esztendő, hogy ez a csodás fekvésű hely a
canadai North-West Territorium Atlantic Cityje
lesz. Szinte predesztinálva van arra, hogy vi-
lágfürdő legyen belőle. Tölgyesek és fenyve-
sek ölen a himes fővennyel játszadoznak a
Winnipeg-tó kékes hullámai. Akár csak nálunk,
a mi szép hazánkban Siófokon, vagy Balaton-
fűdén: tarka, üdülő ember-sereg lepi el a
partokat, kedves baba-arcok játszadoznak a fő-
venyben, szerelmesek suttognak az árnyas fák
alatt s vig hancurozás folyik a hullámok között.

Amott két csónakázó alaposan megjárta.
Indiánszerű canoójukat, a kis csónakot egy
erősebb hullám felborította és ruhástul buk-
fenceltek a vízbe. Volt nevetés a partokon!...
A fiatalok magok sem vették komolyan a dol-
got, hamarosan visszafordították a csónakot,
az erős napfény pedig felszáritotta nedves ru-
hájukat.

Azután láttuk csak, hogy ismerősök ülnek
a csónakban: C. W. Stamshorn fiai, akik szin-
tén Burger barátom villájában laknak. Azva,
fázva jöttek meg a villába és ugyancsak ke-
rülték Missis Stamshorn tekintetét, aki ször-
nyen haragudott, hogy a „gonosz” gyerekek
vadászruhákat, divatos új kalapju-
kat és cipőiket tönkresilányították.

Egész délután szólt a muzsika és a nagy
hotel tágas termében ugyancsak kitancolta ma-

gát a fiatalság. Csak Stamshorn Teddy és Charli
maradtak otthon és száritgatták ruháikat.

Mikor beesteledett és a biboros nap parázs
arcával eltűnt a Winnipeg-tó végtelennek lát-
szó hullámaiban, — már jóval elmúlt kilenc
óra. És az est meghozza a hideget; szinte cso-
dáltam azokat az embereket, akik fehér sátrak
alatt töltik a nyarat, hogy a hideg esti szellő
— az éles levegő nem árt meg nekik. De gyuj-
tanak is akkora tüzeket, hogy ökröt lehetne
sütni mellette és pipafüst mellett, akár csak az
ősi indiánok, ott vitatják meg a legújabb ese-
ményeket.

A Burger-villában is felélesztettük a kan-
dalló tüzet. A jó newyorkiak, no meg a buda-
pestiek a nyár folyamán még este is maid
megsülnek a melegben, mi pedig még a kan-
dallót is körül üljük és úgy hallgatjuk a szép
asszonyok csevegéseit és az ősi bevándorlot-
tak, a régi kanadaiak érdekes kalandjait. Bur-
ger Nácine asszony a társaság központja. aki-
nek szellemessége, üzleti életrevalósága és ven-
dégszeretete egymással vetelkedik. Burgerékat
még Berlinből ismerem, a hol Burger Ignác
volt az első alelnöke a tekintélyes „Berlini Ma-
gyar Egylet”-nek. Most Canadában találkozunk
ismét és a hol azelőtt az indiánok üzték a ne-
mes vadat, ott most ők a magyar kultúrának
papjai. Igazi missziót teljesítenek, mert magyar
konzulátus nem lévén, minden magyar ügyes-
bajos dolgában hozzájuk fordul segítségért és

Az Aradi Közlöny Nagy Képes Naptárát januárban belépő előfizetőink is megkapják.

dagodása, szépülése. Arad, mint város, mint önkormányzati testület nem a zászlókérdés megoldásáért kell, hogy dolgozzék. Azt elvégzik mások. Nekünk megvan a magunk külön zászlókérdése: az, hogy a vidéki városok versenyében mi legyünk a zászlóvivők. Polgármester ur, ki a politikával a közgyűlési teremből! — ez a mi követeléseink elsője.

Ebben a városban az idők során lábrakapott annak a divatja, hogy a közügyeket magánügyekké degradálják. Minden közügy elősegít, vagy sért egy-egy magánérdeket: ezt mindenki tudja. Erdelt felek azonban, — így rendelkezik a törvény, — nem vehetnek részt saját ügyeik tárgyalásában. Tiltja ezt az a delicatessé-kérdés is, melyre minden erkölcsi testületnek vigyázni kell. És mégis: Arad városában meglehetősen nyíltsággal folyik az érdekesportok tülekedése. Kulissza mögötti és kulissza előtti befolyások érvényesülnek s bár a polgárság érdeke gyakran megkövetelne egy-más intézkedést: vannak, akik a törvényhatóságban meg tudják akadályozni, vagy el tudják odázni a maguk érdekében a polgárság érdekeinek érvényesülését Polgármester ur, követeljük öntől, hogy szakítson véget az opportimusz engedékenységeknek. Ahol a város érdekeiről van szó, ott nincs személyek iránti tisztelet, nincs tekintélyek előtt való meghajlás. Ott közérdek van, közérdek, mely hatalmasabb a születés és pénz arisztokráciájánál, tisztelendőbb az összeköttetések tömegénél és becsülendőbb mindennél, ami személyi kérdés. Törpüljön el az egyén: a Köz beszél.

Polgármester ur! Mi megadunk önnek mindent, ami e feladatok elvégzéséhez szükséges. Bizalmat, szeretetteljes segítséget és ha kell: védelmet azok ellen, akiknek nincs inyökre a tiszta munka. Hisszük, hogy ön meg fog felelni ezeknek a követeléseknek. Hisszük, mert ha nem hinnők, nem állítottuk volna a város élére. Hisszük, hogy az ön becsületes munkája meg fogja hozni Aradnak azt a korszakot, amelyben elkövetkezik a város virágzása s elkövetkezik az idő, mikor az a „szentelt fájdalom“, mely eddig

egyetlen kincsünk volt, szentelt örömmé fog változni. Ne rontsa le önben az illuziót az, hogy ami társadalmunk vágyai, törekvései és céljai sokszor kicsinyesek. Az energia, az erő nem vész el nyomtalanul s a hangya, amikor a szalmaszálat megmozdítja, kimozdítja egyensúlyából az egész világegyetemet. És végeredményben Cheops gulája is megérzi, hogyha a kis, a parányi hangya egy szalmaszálat tett a maga államanak felépítéséhez.

§.

Gépészmérnök a városnál.

Városatyák értekezlete.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 8

Aradváros törvényhatósági bizottsági tagjai közül többen értekezletet tartottak ma este Múlek Lajos dr. közjegyző elnöksége alatt a Millenium-vendéglőben. Az értekezletről, amelyen megbeszéltek a holnapi közgyűlés elé kerülő tárgyakat, az alábbi tudósításunk szól:

Múlek Lajos dr. ismertette a közgyűlés elé kerülő érdekesebb ügyeket és ezzel kapcsolatosan a tanács javaslatait, amelyet az értekezlet tagjai általában helyeseltek. Varjassy Lajos polgármesternek a harmadik egyetem, vagy a második műegyetem Aradon való felállítása érdekében a törvényhatósági bizottsághoz intézett indítványához Leitner Ernő dr. azt az észrevételt fűzte, hogy helyesebb volna, ha a város egyenesen a műegyetem felállítását kérné, mert a harmadik egyetemre más városok sokkal több reménnyel aspirálnak. Az értekezlet tagjai rövid vita után úgy határoztak, hogy Varjassy indítványát teljes egészében el fogják fogadni.

A közgyűlés elé kerülő ügyeknek egyik legérdekesebbike Reisinger Sándornak az az indítványa, hogy a város szervezzen egy gépészmérnöki állást. Az indítványt ma részletesen ismertettük, hozzáfűzvé, hogy a tanács azzal a javaslattal terjeszti a közgyűlés elé, hogy adassék ki tanulmányozás végett a szervezési szabályrendeletet elkészítő bizottságnak.

A mai értekezleten Reisinger Sándor részletesen ismertette indítványát és kifejtette, hogy a tanács tévesen fogja fel a dolgot, mert ő

nem azt célozza, hogy a kérdés az u. tanácsosi állással kapcsolatosan tárgyalassék. A vízművek megváltásával a városnak okvetlenül szüksége van egy szakképzett közegre, aki az aradi vízművek speciális berendezésének minden csínját-bínját ismerje. Ezáltal a város tetemes megtakarításokat érne el, mert csakis a kellő szakképzettség mellett lehet a vízműveket helyesen igazgatni. Az indítványozó bemutatta Kolozsvár városa vízmű-szabályrendeletét. Kolozsvárott szintén városi kezelésben van a vízvezeték és egy külön e célra szervezett igazgatóság kezeli. Reisinger véleménye szerint a törvényhatósági bizottságnak sürgősen kell határoznia ez ügyben, mert nincs kizárva, hogy e határozatot megfelelőbbé és akkor legjobb esetben is csak ősszel választhatja meg a város a szakközveget, akinek pedig hosszabb ideig tanulmányoznia kell a vízvezetéki berendezést.

Reisinger érvelését az értekezlet tagjai magukévá tették és megbízták az indítványozót, hogy a közgyűlésen szólaljon fel és fejtse ki azokat az okokat, amelyek szükségessé teszik a gépészmérnöki állásnak haladéknélkül való kreálását.

Tárgyalta még az értekezlet a Westinghouse-cég gyártelepítési terveit is. Ezzel az ügygyel lapunk más helyén foglalkozunk.

A Hegyaljai motoros első hónapja.

(Harmincezer utas. — Gőzmozdonyok üzemben. — Szaporítják a vonatokat.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 8

Az Aradhegyaljai motorosvasut, amelyet december elején adtak át a közforgalomnak, szép eredményt ért el az első hónapban a forgalom lebonyolítása terén. Az igazgatóságot egy hónap tapasztalatai arra az elhatározásra indították, hogy a közlekedő vonatok számát megkétszerezze, mert a vasut különösen a nagyobb vásárok és bucsuk alkalmával nem lesz képes a forgalmat akadálytalanul lebonyolítani. A vasut december havi üzemét és a forgalom megnagyobbítására irányuló tervet az alábbiakban ismerletjük:

A vasut forgalmáról és üzemképességéről érdekes képet nyújtanak a számok. A decemberi hónapban 30.850 utas vette igénybe a vasutat, a bruttójévedelem pedig 12.000 korona volt. Pedig a decemberi hónap talán a leggyengébb forgalom tekintetében, mert a szőlőkben ilyenkor jóformán semmi munka nincs, a piaci forgalom is kisebb, mint tavaszkor, vagy nyáron, különösen pedig az őszi idény alkalmával.

A fenti adatokból következtetve, az igazgatóság elhatározta az üzem nagyobbitását, de nem motorokkal, hanem gőzmozdonyokkal. Eddig is volt már két mozdony használatban, de tekintve, hogy motorral nem lennének képesek az egyre növekvő, különösen pedig vásárok és bucsuk alkalmával rendkívüli nagy forgalmat lebonyolítani, másrészt pedig a teherforgalom lebonyolítására sokkal célszerűbb a gőzüzem, elhatározták, hogy még nyolc gőzmozdonyt szereznek be. Ezen elhatározás mellett szól az is, hogy a meredekebb helyeken a motor sokszor nem tudván elegendő erőt kifejteni, megakad, ami pedig a forgalom akadálytalan lebonyolítását nagyban hátráltatja.

A decemberi forgalom nagysága, de meg az eddig szerzett tapasztalatokból arra is rájöttek, hogy sem az induló vonatok száma nem elegendő, sem pedig az indulási idők nincsenek jól beosztva. A társaság ezért már legközelebb új menetrendet bocsát ki, amelynek

tanácsért. Lapjuk, a „Kanadai Magyarság“ igen elterjedt lap Kanadában és legutóbb egy ártatlanul halálraítélt magyar fiú felmentésén fáradoztak. Az igaz ügynek győzedelmeskedni kellett és hogy Magyar Vincét megmentették a haláltól, ez Burgerék legnemesebb cselekedete.

... Késő este volt. A kandallóban még mindig ropog a tűz és hallgatjuk Mr. Stamshorn kalandjait. Egyszerre valami csodás fényesség hatol a villába, a szunyogháló apró drótszála szokatlan fénytől világítanak. A fény mind erősebb lesz, elhalványítja még a kandalló tűzét is.

Mi ez? Oly csodálatos, oly fenséges, minőt azelőtt sohasem láttam. Mintha megnyíltak volna az eget és a mennyeknek kapui előtt állnánk. Csak az égi harsonát várjuk és szinte oda képzeljük a csodás látományt.

Egyszerre megszólal a fonográf; előbb egy csendes, bánatos magyar dal, azután a Rákóczi-induló játsza.

Canadában, éjszakai fény mellett a Rákóczi-induló! ... Fenséges dolog! ... Szívünk feldobogott, szemünk könnyel teltek meg, a lelünkben egy perc mindenannyian az édes szülőházában voltunk.

... és még mi így elmerepültünk, Charli és Teddy eltűntek. Ruhájuk már megszáradt és az éjszakai fény világa mellett újabb kalandra indultak.

A bűvös látomány lassan elvonult, mikor Mr. Stamshornnak eszébe jutott, hogy a osóna-

kot a vizparton felejtettük és a magasan járó hullámok könnyen elseperhetik. Menjünk ki a tó partjára, — mondá — és hozzuk ki a csónakot! Ugy is történt. Vállunkra emeltük a könnyű, imbolygó járművet és akár csak a hajdani őslakók, úgy vittük háton és elhelyeztük egy óriás tölgy tövében.

Hazafelé indultunk, mint akik jól elvégezték a dolgukat. Egyszerre lármá, zivajkodás csapta meg a fülünket. Közben a kutyák is vonítani kezdtek és kész volt az esti szerenád. A zivaj lassan elnémult és vagy száz lépésnyire Teddy és Charli barátainkkal találtuk magunkat szemközt.

— Láttatok fiuk a sarkfényt, — kérdi az öreg Stamshorn.

— Láttuk — vigyorgott Teddy, — még pedig különböző színekben, vörös és kék voltak a legfeltűnőbb színek.

És óriásat kacagott hozzá. Kacagott, nevetett az egész uton, míg csak a villába nem értünk.

A kandalló tűzénél és lámpa fényénél láttuk azután, hogy Teddy barátunk miért nevetett. Az északi sarkfény reflexe ott tündökölt Charli orrán és szemén.

Az orra vörzött, s szeme kék volt és az egész arca variálta az északi fény színeit.

Talán lány után, tilosban járt és alaposan megsarkfényezték a képét. Oh, mert az amerikai nem érti a tréfát és boxolni jól megtanul.

életbeléptetésével nem hat, hanem *tizenkét vonatpár* fog a hegyaljai vonalakon közlekedni. A társaság ettől az ujtástól *egy millió utas* forgalmat remél, amit ha el tudnak érni, igen szép eredménnyel várhatják majd az évi mérleget.

A névtelen levelező.

Hunyadmegye réme.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 8.

Szenzációs esetről rántotta le a leplet *Hunyadmegyében* a nyomozó bíróság. Egy emberről van szó, ki másfél évtizeden át valóságos réme volt egész Hunyadmegyének. Levél útján a legarcátlanabb rágalmakat terjesztette nemcsak ismerőseiről, hanem teljesen ismeretlen emberekről is. A nőket, fiatal leányokat, tiszteletreméltó öregeket sem kímélte meg rágalmazó leveleiben.

Egy állami tisztviselő ellen a felettes hatóságnál annyi névtelen feljelentést adott be, hogy végre az illetőt *áthelyezték* az ország távolos vidékére.

M. T. bányatanácsosról azt jelentette a vasgyár pénztárnoka nevében a dévai törvényszéknek, hogy rendszeresen lop és csal és ez a számadásokból is kiderül. Hosszu ideig tartott a vizsgálat, míg végre kiderült, hogy a feljelentés közönséges rágalom.

Csendőrséghez, erdőigazgatóságokhoz, vasművek igazgatóságához, rendőrhatalóságokhoz tömegesen mentek a feljelentések. Végre a hatóságnak is feltűnt a dolog és *detektíveket* hozott a fővárosból Hunyadmegyébe. De ezek sem tudtak kideríteni semmit.

S az ismeretlen levélíró ezalatt zavartalanul üzte játékát. Hitvesekről anyákról azt írta, hogy találkára járnak, konkrét eseteket és határozott személyeket említve fel. Leányokat vádolt alávaló hazugságokkal, titkos betegséggel s több ilyesfélével. Temérdek család házibékéjét dulta fel leveleivel ez a perverz briganti, aki örömet lel benne, hogy embertársai becsületében gázolhatott.

De végre rajtavesztett. Mint *Déva*-ról jelentik, a napokban egy gyalázó levélből megállapították, hogy az ismeretlen levélíró egy *vasgyári hivatalnok*. A nyomozás a legszigorubb titokban folyik és most már bizonyosra vehető, hogy az álarcos becsületezlő rövidesen a büntető bíróság kezére kerül.

Lady Cancarty regénye.

Egy híres színésznőről.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 8.

Londoni ujságok hosszú cikkekben számolnak most be arról, hogy az angol arisztokrata és színházi világ egy érdekes regénye fejeződött most be Lady *Clancarty* halálával.

A nyolcvanas évek végén *Bilton* utászaltiszt három szép leánya lépett a színpadra. Az apa, egy marciális jelenség, a wolwichi arzenálban állomásozott. Az ottani színházban lépett föl először a három testvér: Izabella, Florence és Violet a *Cornevillei harangok*-ban. Izabella szépségével rehammal hódította meg a közönséget s csakhamar Florence nővérével, mint „The Sisters Bilton” a főváros nagy variété-színházaiban lépett fel. Színházi jövedelme csakhamar túlhaladta az évi ezer fontot s egy tisztelője nagy házat rendezett be számára.

Amikor ez, egy volt tiszt, távozott Londonból, a nábobok egész raja vetélkedett ke-

gyeért. Köztük *Vicomte Dunlo*, aki később Earl of *Clancarty* lett és Mr. *Izidore Wertheimer*, egy dús gazdag ritkaságkereskedő. Izabella-lord Dunlóval az akkori London egy híres bohémklubjában ismerkedett meg. Egy tanítótársaságában tartózkodott Londonban, hogy vizsgáira készüljön elő. Néhány hónappal később lord Dunlo nőül vette a művésznőt. Angolországban nincs szükség apai beleegyezésre s az öreg Earl két nappal az esküvő után a lapokból értesült, hogy após lett. Rövid, de forró összeütközés támadt apa és fiu között, akit nyomban Ausztráliába küldtek. A grófi családnak vonakodott a fiatal asszonygyal törődni.

A társaságban leirhatatlan szenzációt keltett a házasság, de még nagyobb szenzáció volt, amikor egy hónappal később lord Dunlo válpört indított neje ellen állítólagos házasságtörés miatt Mr. Wertheimerrel. A pört egy hétig nyilvánosan tárgyalták, de angol jog szerint a vádat visszautasították, mert lord Dunlo a házasságtörést maga provokálta azzal, hogy a fiatal asszonyt elhagyta.

Lady Dunlo visszatért a színpadra s mint Vénusz, átlátszó ruhában jelent meg. A plymouthis színházban értesült 1891-ben apósa haláláról. Csakhamar kibékült férjével. A válási pört csakis családja kényszerítő befolyása alatt indította meg s a színésznő mozgalmas életplátyája ezentúl a gazdag arisztokrata asszony pályájába futott be.

A ladynek három fia és egy leánya született. Multját a mai társaság elfeledte.

Szerbia kritikus napja.

Mi történik Belgrádban?

Nincs forradalom! — Pasics nyilatkozatai

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 8.

Eleven életet hozott ma *Belgrádba* egy csomó külföldi ujságíró. Európa minden nagy lapja képviselve volt a szerb fővárosban, miután meghívást kaptak a kormánytól, hogy legyenek tanúi a mára tervezett „detronizáló forradalomnak.” Napok óta híresztelik egyfelől és cáfolják másfelől, hogy Szerbiában államcsiny készül. E hírek — akár igazak, akár nem — nagyon kellemetlenek a szerb királyra és kormányára. *Pasics* miniszterelnök most eredeti ötlettel némitotta el e híreszteléseket. Sajtóirodája útján a francia, német, angol, belga és magyar nagy lapok szerkesztősejéhez a következő sürgönyt küldte:

De Belgrad, m. 95,101/6/40 — sr.

Külföldi és magyar lapok alarm valótlan híreket koezoeltek hogy januar 8 államcsiny tronvaltozas keszuel hogy szerkesztoeseg meggyoezoedjek hirek valotlansagarol ambar azok mar toebb izben megcafolattak arra kerjuek sziveskedjek januar 8 kikueldeni tudositot belgradra mindent megteszunk hogy tudositot viszonyokrol tajekoztassek politikusokkal beszélhessen ezt legegyszerűbb modnak tekintjuek hogy europai sajto helyszinen meggyoezoedjek hogy Szerbia ellen rendszeres sajtóhajsza vezetnek bizonyos koeroek meghivtuk osztrak nemet francia belga angol szlav hirlapirokat valaszt keruenk. Szerb sajtoiroda ivanics.

E meghívás folytán egész sereg európai ujságíró utazott le Belgrádba, hogy tanuja legyen a mai „kritikus napnak.” Egy budapesti hirlapíró már tegnap Belgrádba érkezett s *Pasics* miniszterelnökkel folytatott beszélgetéséről a következőket jelenti:

(A rémhírek eredete.)

Délben érkeztem Belgrádba, ahol ünnepi hangulat fogadott. Most van ugyanis az orosz

karácsony. A Karagyorgyevics-utcán át elértem a Terassziára, ahol *Pasics* egyemeletes palotája áll. A kapu előtt *Szergiev* belgrádi orosz követ fogata várakozott. A lépcsőházban katona posztel. Felhaladtam az első emeletre, ahol két lakáj fogadott. Diszes társaság volt itt együtt: hölgyek, katonatisztek s az orosz követ a feleségével. Beléptem és udvariasan meghajtottam magam. Erre a társaság sorából felállott egy közepes termetű ur, akinek hosszú, már derecsedő szakállja tekintélyes külsőt kölcsönzött. Mosolyogva felém siet. Bemutatkozom, mire ő barátságos hangon szól:

— Én *Pasics* vagyok. Ön jól tette s köszönöm, hogy személyesen eljött. Legalább saját szemével meggyőződhetik róla, miféle vakmerő álhírek vannak rólunk forgalomban. *Európa negyven hirlapját meghivtuk* közénk s holnapra várjuk a szerkesztő urak megérkezését.

— Mi igaz az összeesküvésről szóló hírekből? — kérdeztem a miniszterelnöktől.

— Az egész dologból nem igaz semmi. Ezeket a híreket bosszúból terjesztik.

— Hallott már, kegyelmes uram, *Steinhardt*-ról? — érdeklődtem tovább.

— Oh igen, — felelte — ismerem *Steinhardt*ot és ismerem ennek *Mandl* nevű ujságíró társát. Ki vannak utasítva országunk területéről s ők azok, akik bosszúból terjesztik ezeket a híreket. Hiszen elismerem, hogy van elégtelenség. De hát istenem, hol nincsenek elégedetlenkedők? *Steinhardt* mindabból, amit elmesélnek neki, a legképtelenebb híreket kovacsolja össze. Amíg bennünket, minisztereket s államférfiakat bántott, nem törődünk vele, de amikor már felséges urunkat kezdte rágalmazni, akkor mi miniszterek, akiknek kötelességünk a királyt megvédeni, megtorló lépéseket tettünk ellene. *Steinhardt* volt az, aki a trónörökös elmebetegségéről szóló híreket is terjesztette a sajtóban. Hát ez a híresztelés is valótlan. A trónörökös sporttal foglalkozik, kissé hevesebb természetű fiatal ember, de ugyszellemileg, mint testileg teljes épségben van.

Azt híresztelte, hogy *Péter* király annyira nincs biztonságban, hogy még az utcára sem mer menni ország fővárosában; egyáltalában senki sem tudja, hogy mit csinál a király, aki ról semmiféle hírt sem hallani. Mindebből *egy szó sem igaz*. Egész Belgrád igenis tudja, mert saját szemével látja, hogy *Péter* király mindennap kikocsizik. A egészségi állapota megengedi, sokszor gyalogosan is elvegyül a sétáló emberek között. Ő felsége különben maga a jószág s népe szereti őt. Érdekelni fogja bizonyosan, ha elmondom, hogy királyunk reggel 5 órakor kel fel, elfogyasztja reggelijét s azután kis sétát tesz, melyből visszatérve, államügyekkel foglalkozik. A délelőtti folyamán a miniszterek referálását hallgatja meg. Az irásbeli referátumokat széljegyzetekkel látja el. Délben kikocsizik. Ebédjét rendes polgári időben költi el. Utána olvasással, zenével szórakozik. Este ismét rendes polgári időben vacsorázik. Tíz órakor már nyugovóra tér. Ebédje, vacsorája a legegyszerűbb, mindössze két-három fogásból áll s naponként legfeljebb 12—15 koronába kerül. Sem ő, sem a trónörökös nem iszik semmiféle szeszes italt.

(Beszélgetés a királlyal.)

A miniszterelnök itt hirtelen félbeszakította előadást. A palota előtt kocsi állott meg s a lépcsőházban nagy sürgés-forgás támadt. *Péter* király érkezett meg egyik szárnysegédével.

Pasics miniszterelnök felkelt és a király elé sietett. A király, aki tábornoki egyenruhában volt, mosolyogva nyújtott neki kezét, majd karját a miniszterelnök karjába öltve, abba a szalonba ment, ahol a nagy társaság együtt volt. *Péter* király mindenkivel barátságosan kezét fogott és a társaság minden tagjával néhány percre elbeszélgetett. Hosszabb ideig beszélgetett az orosz követtel.

Mikor a király elmenőben volt, megpillantott engem is. *Pasics* közölte a királlyal, hogy magyar ujságíró vagyok, mire a király felém fordult és megszólított. Németül beszélt velem. Megkérdezte, jó utam volt-e, mióta vagyok itt és tetszik-e Belgrád? A beszélgetés folyamán

azt mondotta nekem ő felsége, hogy Magyarország iránt nagy szimpátiával viseltetik.

(Szerbia és Magyarország.)

A király távozása után Pasics miniszterelnök tovább folytatta velem beszélgetését.

— Látja, azt mondják: a királyt nem lehet látni. Pedig ez, mint már mondtam, nem igaz. Tegnap este például a lakosság a királyi palota előtt ujjongott, mire ő felsége kijött az erkélyre. Ma az ország notabilitásait fogadta, azután elment a metropolitához látogatába s onnan jött most hozzám. Azt is mondják, hogy a király között és köztem nézeteltérések vannak; már pedig — ezt ön is láthatta — ugye a király elég barátságosan beszélgetett velem? *Némi elégtelenséget, igaz* — folytatta a miniszterelnök — *okozott a lakosság körében az, hogy határozottan van Magyarországgal szemben.* Azt hiszem azonban, hogy nagyon rövid idő alatt, talán már egy hónap múlva, békésen el lesz intézve ez az ügy.

Különben is — fejezte be szavait a miniszterelnök — állami szükségleteink beszerzése céljából pályázatot fogunk hirdetni s ha Ausztria-Magyarország ajánlata legalább is oly kedvező lesz, mint a többi államoké, akkor Ausztria-Magyarországnak juttatjuk szükségleteink fedezését.

(A bécsi kéz.)

Belgrád, január 8. Egész sereg ujságíró érkezett ma ide. Azzal fogadtak bennünket, hogy ha forradalmi szándékkal jöttünk: mi csinálhatunk forradalmat. De a szerb nép nem is gondol erre. Az efajta hamis híresztelés egy csomó elcsapott tisztnak a műve, akik a királygyilkossággal gyanúsítottak ellen dolgoztak s most szeretnék pozíciójukat ismét elfoglalni. Különben az egész manővert *bécsi kéz* irányítja. Bécsben meg akarják akadályozni, hogy Szerbia kölcsönt vegyen fel, a trónörökös reputációját pedig azért próbálják tönkretenni, hogy ne sikerüljön házasságot kötnie. További cél — s ez a törekvés állandó — hogy Szerbia *bécsi függőség* alatt maradjon. Rémülten látják azok a körök, hogy Szerbia egyebek mellett Franciaországtól fegyvert és pénzt is kap s így az osztrák szuverenitás alól teljesen kisiklik. A bécsi politika azon is igyekszik, hogy Bulgária és Szerbia közt ellenséges legyen a hangulat. Pedig a két állam közt mindig jó volt a viszony. Csak amióta Aehrenthal barátja és szűkebb kollégája, Stancsov a hadügyminiszter — aki vele Pétervárott együtt szolgált — keringenek örökösen háborus hírek.

Pasics miniszterelnök ma ismét fogadta a magyar laptudósítókat s előttük a következő nyilatkozatot tette:

— A forradalom híréből egy betű sem igaz. De van egy csomó ember, aki ilyen tendenciózus híreket gyárt, hogy Szerbiát diszkreditálják. Az illetők ujságírók. Hogy saját számlájukra dolgoznak-e avagy angazsálva vannak: erre nézve tartózkodom minden határozott állítástól. A főcél az, hogy akadályokat gördítsenek Szerbia haladása elé, gyöngítsék az iránta való bizalmat és kompromittálják a mai, új viszonyokat. És mindenképpen megnehezíteni akarják kölcsönünk emisszióját.

Hangsúlyozta még Pasics miniszterelnök, hogy a szerb nép teljesen megelégedett és boldog. A trónöröklés rendjét megváltoztatni senkinek eszé ágában sincs. György herceg se nem kicsapongó természetű, se nem beteg. Mégis mindenáron kompromittálni akarják. Ami pedig a vámháborút illeti, amelybe Szerbia Ausztria-Magyarországgal keveredett, a miniszterelnök szerint csak *hasznukra van*. Mert a vámháború folytán újabb piacok után néztek, amelyekben többet és előnyösebben képesek elhelyezni.

Aradi polgármesterek.

*

A kétszáz esztendő város holnap új polgármestert kap. Nevezetes esemény ez másutt is: különösen pedig Aradon a hol a polgár névnek minden időkben különös becsülete volt, s annival nagyobb nimbusz vette körül az első polgárt, a polgármestert. S ezért itt a polgármesterben sem azelőtt, a német időkben, sem a magyar világ óta nem tekintettek hivatalnokot, hanem a polgárság fejét, vagy, ahogy a nyelvújítás korából itt maradt öreg urak ma is nevezik: *polgárnagyot*.

Ha maga az érdekesség nem unszolná rá az ujságíró, a kegyelet is indokoltá teszi, hogy a polgármesterválasztás napján a megválasztandó új polgármesternek, Varjassy Lajosnak elődeiről emlékezés essék.

Arad első polgármestere Hammerl József volt. 1702. október 6-án Lamberg és Volkra császári biztosok megalakították Arad város magisztrátusát, a melynek élére Consul címmel jutott Hammerl, aki azonban polgármesteri hatáskört töltött be. Ez időből való a város legrégebb pecsétje, amelynek ez a felirata: SIGIL • DER • STAT • ARATH. A városnak ekkor megengedték, hogy városnázát és városi vendégfogadót, sörházat, téglá- és mészégetőt, a Maroson pedig vizimalmot építsenek, heti és országos vásárokat tartsanak. A legnagyobb vívmány ezek közül a sörház volt. A legenda azt tartja, hogy a kincstár szabad választást hagyott az aradiaknak a csálai erdő, vagy a sörház között; persze a burgerek a sörházat választották.

Az ezután következő polgármesterek nevei alig érdekesek. Egy pár nevet említünk közülök, mint ma is élő aradi családok őseit: Nessel Ferenc (1738–40), Vaszi Péter (1778), Missics (1780–2), Szecsánsszky Arzén (1798–1802), Schvob Bonaventura (1803–5), Matlekovits Ferenc (1814–5).

Hosszu időn át viselte Arad polgármesteri tisztét Heim Domokos, a jelenlegi főkapitány, Sarlot Domokosnak nagyapja. Önérzetes, nyakas, nagy tudású ember, akinek sokat köszönhetett Arad Még 1828-ban, mint Arad kamarai mezővárosnak volt a polgármestere. Az ő idejében, 1831. április 12-én lett Arad szabad királyi várossá kinevezve s nagy fényrel beiktatva. Ezután még nyolc esztendőn: 1842-ig volt Heim a város polgármestere. Visszavonult s később, egy szomorú korszak szolítottja újra a város élére. Az abszolutizmus alatt 1850-től 1852-ig vállalt újra polgármesterséget, hogy a szomorú időkben a polgárságot az elnyomatás durvaságaitól megóvjá. Heim házában, abban a Deák Ferenc-utcai házban, amelyet ma is Heim-háznak neveznek — lakott Haynau aradi tartózkodása idején. S a határozott, egyenes ember szilárdságán sokszor a rettegett, ellentmondást nem ismerő Haynau parancsa is megtörött. Egyszer kiadta Heimnek parancsban, hogy egy hét leforgása alatt neki négyezer lókefét csináljanak.

— Nem lehet — mondta flegmatikusan Heim.

— Nem lehet? Muszáj meglenni, — folytant föl Haynau.

— Nohát, ha muszáj, — felelte a polgármester, akkor itt van, *hasítsa ki a hátamból*.

Heim Domokos nagy tekintélyére vall, hogy ezek után Haynau — nem csukatta le. Érde mei elismerésül a város, a mint ismeretes, egyik utcáját róla nevezte el.

Heim Domokos két polgármestersége közé estek: Scherfenäder Ferenc 1843–1848-ig, s a szabadságharc ideje alatt Török Gábor.

A német világból való polgármesterek, az ugynevezett *spiszbürgermeister*ek idejéből egész sereg adomát örököltünk. Így Scherfenäderről azt mondják, hogy roppant tiszteletre volt a hadseregnek. Egy ünnepély alkalmával a várbeli tábornokot oly nagy alázatossággal segítette kocsijába, hogy a tábornok maga is röstelkedve mondta:

— Aber, Herr Bürgermeister, das ist doch zu viel . . .

Nem tudni, melyik polgármester idejéből való ez a vidám történet. A városi szeméthordását az időben a város két számárral végeztette. Az utcán összesöpött hulladékot, szemetet ez a két jámbor állat hordta ki egy-egy talyigán. Valamelyik közgyűlésen azután interpellált az akkori idők Steiner Jakabja, hogy az utcán garmadában hever a szemét, botrányos a köztisztaság, satöbbi. A referens tanácsnok erre így mentegetőzött:

— Kérem, én és a polgármester ur mindent megteszünk, de két számártól több nem telik! . . .

A szabadságharc hivatalos lapjában, a *Közönyben* a debreceni függetlenségi nyilatkozat után megjelent egy levél, a melyben „Hajka Döme. Aradváros polgármestere” üdvözlí az országgyűlést a függetlenségi nyilatkozat alkalmából. Nevezetes azonban, hogy ez a Hajka Döme Aradváros polgármestereinek, sőt tanácsosainak névsorában se fordul elő, a függetlenségi nyilatkozat idején pedig 1849. június 20-ig. Török Gábor volt a polgármester. Ezt a rejtélyt csak az az időben beavatva volt emberek fejthetnék meg.

Az abszolutizmus alatt a nagyváradi cs. kir. helytartóság nevezte ki Arad polgármestereit. 1853-ban, Heim Domokos után Zichy Hermann váradi helytartó Horváth Ádámot nevezte ki. Horváth Ádám határt nem ismert a hiperlojalitásban. Mikor egyszer a király Biharmegyén átutazott, tehát a közelében se járt Aradnak, Párisból drága ékszereket, disztárgyakat — többek között egy ezüstdől való anglyalt — rendelt, s azt diszes bandériummal vitte az uralkodónak, mint Aradváros ajándékát. Az ékszerek és a bandérium költségeire pedig fölhasználta a város *templomépítési alapját*, mintegy két-háromszázezer forintot. Ennek a nagy hízegésnek s a párisi anglyalnak köszönhető, hogy Aradnak ezidőszereint sincsen még római katolikus plébánia temploma.

1861-ben rövid időre újra Török Gábor, azután pedig a Schmerling-provizórium által kinevezett polgármesterek következtek; egy ideig Scherfenäder Ferenc, azután Weisz Károly, a kinek ez volt a hivatalos címe: „A polgármesteri teendők vitelével megbízott cs. és kir. megyetörvényszéki tanácsos.”

Weisz Károly különben jóindulatu, szorgalmaz ember volt; alkotásai közül legjobban emlékeznek a főtéri „promenádra”, amelyet a mai József főherceg uton ő létesített s amelyet tíz évvel ezelőtt kivágtak. Az alkotmányos idők helyreállításáig ő volt a város élén; azután királyi ügyész lett Aradon.

Az alkotmány helyreállta után Atzél Péter lett a város polgármestere, 1869-ben képviselővé választották; akkor ezzel a polgármesteri állás nem volt összeférhetetlen s Atzél Péter ezt is megtartotta s a polgármesterségben Pászthory Ferenc első tanácsos helyettesítette. Mikor Atzél főispánná lett, a törvényhatóság Vörös Pált (Vörös Lászlónak, a volt kereskedelmi miniszternek apját) választotta polgármesterre. Vörös Pál polgármesterségére esik az aradi színház megnyitása s ezzel együtt a király aradi látogatása. A színházban a polgármester maga vezette a királyt. Sokan ma is

emlékeznek arra, amikor a sötét emeleti folyosón V. rös Pál egy kézilámpával, hátrafelé indulva járt a felség elé, s vitte az udvari páholyá fölvartott szinügyi bizottsági páholyig.

Ezután a ma is élő emberek következtek a polgármesteri székben 1875. március 15-én Salacz Gyula, aki a tiszti főügyési állásból lépett elő, egyhangú választás után polgármesterré, s aki 1901-ig, tehát több mint egy negyedszázadon volt a város élén. Eddig ő viselte leghosszabb időn át ezt a tiszteletet. Mikor országgyűlési képviselővé választották s nyugalomba vonult, *Institutoris* Kálmán, a most távozó polgármester követte. Kettejük működése már nagyjából a mai nemzedék előtt folyt le: arról fölszöges írni.

Még csak annyit jegyzünk föl, hogy a múlt században, 1747-ig az aradi polgármester fizetése évi száz forint, azontúl pedig százötven forint volt. Ugyanennyit kapott a városi sörbázfelügyelő is. Ma a polgármester fizetése valamivel kedvezőbb, de az is bizonyos, hogy Varjassy Lajos nyakába sokkal több gond szakad, mint a minő akkor a nobile officiumot viselő, s a hétköznapi életben szűcsmeister vagy boltos bürgermeistereket terhelte...

A Ráth-muzeum megnyitása.

A király látogatása.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 8.

Az állam tudvalevőleg rendkívül előnyösen megvásárolta néhai Ráth György főrendiházi tag, a magyar iparművészeti társulat volt elnökének hagyatékát, amelynek nagybecsű műkincseiből muzeumot alakított. Ennek a Ráth nevét viselő muzeumnak ma volt ünnepélyes megnyitása a király jelenlétében. Mint fővárosi tudósítónk táviratozza, ma déli egy órakor a király Paar gróf főhadsegéd és Pongrácz gróf szárnysegéd kíséretében megjelent a muzeumban, ahol Apponyi Albert gróf kultuszminiszter és Andrássy Gyula gróf belügyminiszter, Molnár Viktor és Tóth János államtitkárok, özvegy Ráth Györgyné és Radisich Jenő, az iparművészeti muzeum igazgatója fogadták.

A király megköszönte a fogadást s megjegyezte az özvegynek, hogy jó barátságban volt Ráth Györggyel, majd bejárta a muzeumot és tetszésének adott kifejezést a látottak fölött. A körséta végeztével a király beírta nevét a dolgozó szobában levő vendégkönyvben és megköszönve a kalauzólást, visszahajtatott a várba.

A muzeum palotája, bájos egyemeletes palota, korai reneszánsz-stilben, a Városligeti Fásor egyik szép kertjében áll. Butorban, szőnyegben, szoborban, porcellánban nagy kincsek halmozódtak itt össze, de van a muzeumnak néhány olyan kincse, amely elérhetetlen speciálitássá teszi azt. Így Rembrandtnak három festménye és Tiziannak egy szép képe. Ez utóbbi főként nekünk, magyaroknak jelentős, mert a Szépművészeti Muzeumban egyetlenegy kép sincsen a festők e kimagasló fejedelmétől.

Azonkívül fölülte speciális becse van a camea-gyűjteménynek is. A gyönyörű színű faragott ékkövek egy ablak világossága felé vannak beillesztve, úgy hogy tündéres színpompával ragyognak.

Nagyon értékesek az antik római szobrok és ó-egyiptomi bronzok. Azonkívül Rubensnek, Tintoretto-nak, Van Dyck-nak, Hobbemannak, Van Ostadenak, a két Teniersnek, Potternek festményei jelentősek. A gyűjteményről pompás kiállítás katalógus jelent meg művészies nyomású reprodukciókkal.

A visszament parti.

Egy irónő házassága.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 8.

Az irónők, még ha a száraz jogtudományokkal foglalkoznak is, nem igen képeznek kivételt abban a tekintetben, hogy többre becsülnek ma egy férjet, mint holnap egy erdő bért. Így történt, hogy Fényffy Vilma fővárosi tanítónő és „jogtudományi irónő” még 1901-ben levélben felszólította Augenstein Károly házasságközvetítő ügynököt, hogy szerezzen férjet neki. Megírta azt is a házasságközvetítőnek, hogy 5-6000 korona készpénz hozománya van. Augenstein hozzátett a dologhoz, de mivel 5-6000 korona hozománnyal senki sem akart reflektálni a jogtudományi irónő kezére, a hozomány összegét önkéntesen megtoldotta akként, hogy az 5-6000 koronából 15-16000 koronát csinált.

A kikorrigált hozományra aztán akadt jelentkező Zámbozy Viktor Győző német-szentgróthi községi jegyző személyében, aki el is jegyezte Fényffy Vilma-t. Már az esküvő napja is közelgett, amikor a boldog vőlegényt kellemetlen meglepetés érte. Megtudta ugyanis, hogy a hozomány nem 15-16000 korona, hanem csak 5-6000 korona. Ezért aztán tisztelettel visszalépett a házasságtól.

Fényffy Vilma erre büntető feljelentést tett volt vőlegénye ellen a szombathelyi törvényszéknél csalásért, Augenstein Károly ügynök ellen pedig, mert levelét meghamisította, magánokirathamisítás büntettéért. Azonban egyik panaszával sem ért cél, mert úgy a szombathelyi törvényszék a családi mint a budapesti a magánokirathamisítási ügyben megszüntette az eljárást tényálladék hiányában.

Most aztán Augenstein Károly lépett akcióba, hogy meghurcolt hírnevéért elégtételt vegyen. Feljelentette Fényffy Vilma jogtudományi irónő hatóság előtti rágalmaszás vétiséért.

Mára volt küzve ezen ügyben a tárgyalás a büntető járásbírósnál. Miután azonban Vanczak Árpád dr. ügyész megbízott, tekintettel arra, hogy a törvényszék büntetendő cselekmény hiányában szüntette meg Augenstein ellen a magánokirathamisítás büntette címén emelt ügyet — a hatóság előtti rágalmaszás vétségét nem látta fennforogni, vádat ejtett, — a bíró Fényffy Vilma ellen is megszüntette a további eljárást Augenstein panaszának tekintetében.

Udvari pletykák.

(A bécsi és a budai konyha. — Nincs előszoba. — A napidíjas lakáj. — Az udvarnagy dolgozik.)

Vasárnap este volt a második delegációs ebéd a budai várban. A király magánál látta a magyar delegátusokat, az osztrákokat, a minisztereket és több udvari méltóságot. Egy képviselő-delegátus beszélt a következő megfigyeléseit:

Óriási különbség van a bécsi és a budai udvartartás közt. Bécsben minden elsőrangú. A leves, a hus, a pecsenyék, szárnyasok és a bor, amit az uralkodó vendégei elé tesznek. Budán csak egy jó dolog van: a víz. A borok nagyon közepesek voltak, a hus pedig akármelyik lipótvárosi zsuron is izletesebb. Látszik, hogy a felső ur többet tartózkodik Bécsben, mint Budán. Az itteni udvartartás nagyon is hevenyészett. Még a kvóta arányában sem hasonlítható a bécsihez.

De hát maga a Vár is mennyire különbözik a Burgtól. A bécsi Burg pazar termeiben az embernek igazán eláll szeme-szája. De Budán, kérem, az em-

ber el sem hinné, kicsiny termekben fogadja az uralkodó vendégeit. Ha sokan vagyunk együtt, alig mozoghatunk egymástól.

Azonkívül még egy hihetetlen dolgot tapasztaltam. A vendégeket a terített ebédlőn át vezetik a fogadó-szobába és aztán ismét vissza vezetik az ebédlőbe. Már pedig minden jobb polgári házban a vendégeket előbb valami előszoba félebe vezetik és csak az ebéd vagy aacsora kezdetén látja meg a terített esztalt. De hát a budai Várban nincs rendes előcsarnok.

Ezt meg is mondtuk tegnap Wekerlének.

*

Érdekes a vendégek elhelyezése. A magyarokat leginkább a csehek közé ültetik. A németektől gondosan elválasztják őket. De aztán figyelemmel vannak a társadalmi rangra. Mánást mánás mellé ültetnek, a földbirtokos földbirtokos mellé kerül, az ügyvédnek ügyvéd a szomszédja.

Tegnap — cseh és lengyel delegátusok közt voltunk — a felszolgáló lakáj magyarul szölit meg:

— Parancsol nagyságos uram?

Lassan hátra szölitam.

— Ejnye öcsém, hát te magyar vagy?

— Az vagyok, nagyságos uram.

— És hogy izlik a bécsi levegő?

— Ott én nem szolgállok, nagyságos uram.

— Hát nem tartozol az udvartartáshoz?

— Nem, nagyságos uram. Engem csak napidíj mellett fogadnak fel, amíg az udvar Budapestén van. Hogy legyen egy pár magyar lakáj is...

*

Érdekes az ebéd vége is. O felsége feláll, utána a többi vendégek. Apponyi Lajos gróf udvarnagy izgatottan siet előre. Kiválgat egy pár embert és betereli őket a fogadó-szobába. Ott sorba felülítja őket.

Ezek azok az emberek, akiket ő felsége okvetlen meg akar szölitani. De azért kerül a sor végére más is, akit nem Apponyi terelt oda. Ezek maguk tülekednek előre, hogy őket is megkérdezze a király:

— Milyen volt az idei termés a kerületében?

Egy híres betörő elfogatása.

A honvédfogház szökevénye.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 8.

Egy rendkívül veszedelmes betörőt tartóztatott le ma a budapesti rendőrség. Szofiják József az illető, akiről az utóbbi napokban többször megemlékeztek az ujságok. Már 16 éves korában egyike volt a legveszedelmesebb csavargóknak. Betörő bandát alakított és napról-napra a legfurfangosabb és legmerészebb módon betöréseket követett el. Az utonállástól és rablástól sem riadt vissza. A rendőrség hosszúas hajsza és kutatás után elfogta, de Szofiják néhány nap múlva megszökött a börtönből és folytatta gaztetteit. Hétszer fogták el és kétszer szökött meg a börtönből, amelyben hat esztendő-t töltött.

Négy évvel ezelőtt besorozták katonának. Meghamisította a keresztlevelét és mint Schövidék József soroztatta be magát. A honvédséghez került és mint katona is egyike volt a legmerészebb gonosztevőknek. Kétszer szökött meg a honvédségtől is és katonai szolgálatának legnagyobb részét a fogházban töltötte. E hónap 2-áról 3-ára virradó éjszaka az I. honvéd kerületi fogház József-utcai épületéből ismét megszökött. A félreeső hely ablakán keresztül kiugrott az utcára. Szerencséje volt a nagy havazás. Ugrása közben ugyanis egy nagy hó garadába esett és így semmi baja nem történt.

A szökését csak reggel vették észre, amikor már Szofiják kerekét oldott.

Azóta rendőrség, katonai hatóság az egész országban köröztette a veszedelmes embert. Szofiják pedig ezalatt az Angyalföldön, a kedvesénél rejtőzött, éjszakánként eljárt az angyal-földi korcsmába, ahol duhajkodott, mulatott, mint régi dicsősége idején. Széles jókedvében a katonai hatóságot is megtréfálta. Tegnap telefonon jelentette a honvédkerületi parancsnokságnak, hogy az öcsöce katonaszökevény és a Béke-utca 5. szám alatt bujkál. Küldjenek ki érte egy őrjáratot. A telefonnál levő kapitány visszaszólott:

— Ilyen bejelentést telefonon nem vehetek tudomásul, hanem jöjjön be személyesen.

— Azt már nem teszem, válaszolta kedélyesen Szofiják.

Ugy látszik, hogy Szofiják már ekkor érezte a veszét. Az éjszaka az Angyalföldön, a Röppentyű-utca 21. számú korcsmában mulatott. Ott felismerték Szofijákot és értesítették a rendőrséget. Ma hajnalban detektívek, rendőrök mentek ki a korcsmába, ahol elfogták a betörő katonaszökevényt, akit erős fődözet alatt átszállítottak a katonai fogházba. Most is 21 betörés elkövetése miatt folyik ellene eljárás.

A magyar delegáció berekesztése.

A király köszönete.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 8

Több heti tanácskozás után ma berekesztették a magyar delegáció ideai ülészakát. Különös érdeklődés nem kísérte a delegáció lefolyt tárgyalásait, amelyeken a közös miniszterek követeltek, az előadók ismertettek és a delegátusok szavaztak, helyesebben szorgalmasan megszavaztak. Volt ugyan egy pár fölszólalás a paritás megvalósítása érdekében, de hát ilyen mindig volt és mindig lesz; csak épen a törvény biztosította paritás nem lesz meg.

Zichy Tivadar gróf elnöki záróbeszédében rá is mutatott a delegátusok kötelességtudására, amelyért a király megbízásából Burján István báró közös pénzügyminiszter meleg köszönetet is mondott a közös ügyek tárgyalására kiküldött országos bizottságnak.

A delegáció berekesztéséről az alábbi távirati tudósítást adjuk:

A magyar delegáció ma délelőtt 11 órakor Zichy Tivadar gróf elnöklete alatt záró ülést tartott.

Okolicsányi László a hetes egyeztető albizottság nevében jelentette, hogy a magyar és osztrák delegációknak a költségvetésre vonatkozó határozatai megegyeznek.

Ezután Zichy Tivadar emelkedett szólásra és a következő beszédet mondta:

— Befejeztük a tanácskozásainkat, amelyekre megleléssel tekinthetünk vissza. Lelkiismeretesen intéztük el a közös miniszterek előterjesztéseit, minden tekintetben megfeleltünk hazafias kötelességünknek. Ezt konstatálni azonban nem a mi kötelességünk, egy magasabb fórum, az ország, a nemzet fogja ezt megtenni.

Hálattal szívvel köszönöm tagtársaim odaadó működését és baráti támogatását. A közös miniszterek lojális föllépése és szaktudása bizalmat gerjesztett és reméljük, hogy ez a bizalom kölcsönös marad. A külügyminiszter és a hadügyminiszter először voltak itt és meggyőződtek arról, hogy mi a nemzetiségi politika. A magyar nemzeti politika nem új, olyan idős, mint maga a nemzet. Öseinktől örököltük és utódainkra hagyjuk ezt a hazaszeretetet. A külföldön torzképnek szeretnék föltüntetni, de mindnyájan, akik itt résztvevünk, akár 67-esek,

akár 48-asok vagyunk, ha a nemzet jogairól van szó, a paritás megvédéséről, ott pártkülönbséget nem ismerünk, ellenfeleink éket verni közénk nem tudnak.

A zajos éljenzéssel fogadott beszéd után Burján István báró közös pénzügyminiszter a király megbízásából ő felsége elismerését és köszönetét tolmácsolta a delegációnak hazafias és buzgó működéséért.

Batthyány Tivadar gróf a delegáció nevében köszönetet mondott Zichy Tivadar elnöknek a tárgyalások kitünő, pártatlan vezetéséért.

Zichy Tivadar gróf elnök kijelenti, hogy a delegáció a király elismerését és köszönetét hálával és hódolattal veszi tudomásul, mire a király éltetésével és a jegyzőkönyv hitelesítésével véget ért a delegáció ülészsaka.

Tárgyalás a Westinghouse-gyárral.

Arad kiküldöttei Párisban.

Indítvány a közgyűléshez.

Az Aradi Közlöny távirati értesítése.

jan. 8

Mi voltunk az elsők, akik jelentettük, hogy a világhírű Westinghouse-cég párisi igazgatósága egy magyarországi gyáralapítási tervvel foglalkozik és hogy a gyárat vagy Aradon, vagy Budapesten akarja felállítani. A gyár igazgatósága — mint megírtuk — a múlt hónapban beható tárgyalásokat folytatott ebben az ügyben Sármezey Endre vasutigazgatóval, aki párisi tartózkodását arra használta fel, hogy Arad érdekében mindent megtegyen.

Sármezey Endre annyira plauzibilissé tette a gyár igazgatósága előtt a gyár létesítésének tervét, hogy a vezetők rögtön Párisba hívták a manchesteri-gyár igazgatóját, egy Lukács nevű Magyarországból elszármazott kiváló szakembert, akivel azután együtt tárgyaltak az eszme felől. Sármezey a tanácskozások folyamán azal a kellemes hírrel lepte meg a cég vezetőit, hogy Budapesten, beavatott helyről szerzett értesülése szerint a magyar királyi államvasutak már 1907-ben az összes teherszállító vonatokat ellátják Westinghouse-féle légfékkel. Amint a cég vezetői a milliós rendeletről értesültek, rögtön kijelentették, hogy Magyarországon gyárat létesítenek.

A két napig tartó tárgyalásokon Sármezey kivül résztvettek Láng Gusztáv budapesti gépgyáros és Kunz József budapesti mérnök is, a budapesti automobil-klub kiküldöttei, akik a Westinghouse-céget egy Budapesten föllálandó gyár alapításának igyekeztek megnyerni.

A tanácskozások arra az eredményre vezettek, hogy a cég Magyar Westinghouse-gyár cím alatt részvénytársasági alapon gyárat alapít Magyarországon két millió korona alaptőkével, amelyből 1,100.000 koronát a Westinghouse-cég jegyez, míg 900.000 korona értékű részvények Magyarországon jegyeztetnének. A mintegy 150 munkást foglalkoztató gyár helyére nézve azonban még nem történt megállapodás. Az automobil-klub kiküldöttei természetesen Budapest mellett kardoskodtak, míg Sármezey amellet érvelt, hogy Aradon legyen az új gyár telepe. Így többek között fölhozta, hogy Arad ingyentelket és községi adómentességet adna a gyárnak, amelynek az Acsev, rendelkezésre bocsátaná az összes vonalait is kísérelkezés céljából.

Mindezt hírül adván, még a múlt hónapban felhívtuk Aradváros tanácsát, hogy ne szalassza el a kedvező alkalmat, hanem lépjen érintkezésbe a gyár párisi igazgatóságával. Utaltunk más városokra is, amelyek rendszerint minden hasznos és üdvös vállalatot elkaparitanak Arad elől. Fölszólalásunknak meg volt az eredménye, amennyiben a tanács pár nappal ekkünk megjelenése után, Varjassy Lajos h. polgármester indítványára levelet intézett a gyár párisi igazgatóságához, ingyen telket és tízenkét évi adómentességet ajánlván fel

arra az esetre, ha a gyárat Aradon építik fel. Azonkivül a gyár vezetőségének óhajához képest még más kedvezményeket is kilátásba helyezett. De eddigelé — sajnos — nem érkezett meg a gyár válasza, ami jogos aggodalomra adhat okot. Az ugyanis bizonyos, hogy a párisi igazgatóság nem tett le a tervről, mert tegnap a fővárosi lapok is jelentették, hogy a Westinghouse cég komolyan foglalkozik az ügygyel és a gyárat vagy Aradon vagy Budapesten akarja felépíteni.

Szóval a gyár nem mondott le a tervről, hanem valószínűleg komolyabban veszi a budapesti kiküldöttek ajánlatát és így a jelen pillanatban Aradnak kevés a kilátása a gyár elnyerésére. Ennek oka főleg abban keresendő, hogy míg a budapestiek személyesen megjelennek Párisban és közvetlenül tárgyaltak, Aradváros csupán levélbeli érintkezésbe lépett a gyár vezetőségével.

Éppen ezért feltétlenül szükséges, hogy Arad is megbízottat küldjön Párisba. még pedig sürgősen, haladéktalanul, mert különben azok a nagyon is befolyásos emberek, akik Budapest mellett kardoskodnak, még kisebb kedvezmények árán is bizonyára el fogják érni céljukat és mi — mint már annyi más esetben — most is hoppon maradunk.

A város megbízottjának Párisba való küldése a városatyáknak Múlek Lajos dr. által összehívott mai értekezletén került szóba. Az ügyet Reisinger Sándor vetette fel, azt indítványozván, hogy a törvényhatósági bizottság küldje ki Varjassy Lajos polgármestert Párisba és kérje fel Sármezey Endrét, hogy Varjassyval együtt ő is bocsátkozzék újabb tárgyalásokba a gyárral és segítse elő a város akcióját, amelynek sikere főleg attól van függővé téve, hogy Arad mennyit hajlandó áldozni? Minthogy részvények jegyzése nélkül a gyár igazgatósága nem hajlandó a gyárat felállítani, Reisinger azt indítványozta, hogy az ingyen telken és más kedvezményeken kívül jegyezzen a város kétszáz ezer korona értékű részvényt is.

Az értekezlet tagjai hozzájárultak az indítványhoz és elhatározták, hogy holnap reggel írásbeli indítványt adnak be a városhoz, hogy az ügy már a csütörtöki folytatólagos közgyűlésen tárgyalható legyen.

Reméljük, hogy a törvényhatósági bizottság elfogadja az indítványt, amely hatalmas lépéssel viszi előre az automobil-gyár ügyét. Most még nem késő. Ha gyorsan cselekszünk, elérhetjük azt, amire már régóta vágyunk: egy hatalmas gyártelep felállítását. De ha most is elszalasztjuk az alkalmat, — akkor törődünk bele, hogy lassacskán visszasüllyedünk a kis provinc-városok színvonalára, ahol a köz érdekéért nagyokat alszanak az emberek.

IRODALOM ÉS MŰVESZET.

A színház műsora:

Szerda: Asszony, dráma. (Bérlet B.)
Csütörtök: Drótostót, ope ett. (Bérlet C.)
Péntek: Hamlet, dráma. (Bérlet A.)
Szombat: Vig özvegy, operett. (Bérlet B.)
Vasárnap: Délután: Erő szépe, színmű. Este: A leányrablás, népszínmű. (Bérlet C.)

* Palágyi színház. A miskolci színházat annak kerületével (Eger és Ungvár városokkal) együtt, a miskolci színházi bizottság Palágyi Lajosnak, a szegedi színház tagjának adta ki egy évre. Most azonban úgy látszik, fordulat fog a dologban beállni, amennyiben a kerület városai közül — különösen Ungvár — tiltakozik a bérbeadás ellen, minthogy állítása szerint a bizottságban képviselve nem volt. Eger is békétlen és Ungvár máris azzal fenyegetődik, hogy kilép a kerületből, amit illetékes helyen

már be is jelentett. Losonc város még a szingizgató-választás előtt kilépett a kerületből.

* **A Zené Magyarországa** újévi 14-ik évfolyamába lépett. Megnagyobbított, rendes hangjegy alakban s tetszesebb formában jelenik meg. A január 1-sei (326-ik) füzet tartalma: 1. „Három csillag van az égen” és „Árok, árok, de mély árok” 2 magyar népdal Huber Sándor átiratában. 2. A „Sogun” Luders Gusztáv operettjének 2 legszebb zenészáma: A mintaházaspár és Hold románc (V sz. tária.) 3. Lányi Ernő „Cansonetta” című zongora műve. Megjelenik havonta két füzet. Előfizetési ára: negyedévre 3 korona. Előfizetések a Zené Magyarországa (Klökner Ede) zeneműkiadó hivatalához, Budapest, VIII. Józsefkörút 22. intézendők.

Eitel Frigyes — a magyar trónon?

Politikai mesék.

Stein delegátus jövődölése.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 8

Az ausztriai alldeutsch-párt egyik vezéré, Stein Ferenc, aki a múlt héten az osztrák delegáció ülésén oly szenzációs leleplezéseket közölt *Ferenc Ferdinánd* trónörököséről, ma érdekes kijelentéseket tett *Eitel Frigyes* porosz herceg leendő szerepéről a monarchia sorsában, a Habsburgok politikáinak hibáiról és azokról a nagy átalakításokról, amelyek uralkodónk halálával az osztrák és magyar monarchiában várhatók. Sok fantáziával ugyan, de rendkívül érdekesen elmondta, hogy a poliglott Ausztria német tartományai a német birodalomhoz fognak csatoltatni, míg Dalmáciát, Galiciát és a megszállott tartományokat *Magyarország fogja megkapni*, mert a tartományokhoz szerzett és szerződésbeli jogai vannak. A dinasztának rossz véget jövendől Stein, elmondván, hogy *I. Ferenc József az utolsó Habsburg-uralkodó és Ferenc Ferdinándot csak valami csoda segíthetné a trónra*. A magyar uralkodói székben Stein igen szívesen látna egy Hohenzollern-sarjat, jelesül *Eitel Frigyes* herceget, akinek uralkodása — szerinte — csak áldást hozna az országra.

Stein nyilatkozatáról, melyet egy újságíró előtt tett, az alábbi távirati tudósítást adjuk:

— A német császár fiáról egyre-másra gyakrabban beszélnek, hogy *magyarul tanul*. Hogy ennek mi a háttere, felesleges magyarázni. Nem is tudom, csakugyan igaz-e? De ha igaz, ez csak azt bizonyítja, hogy *Eitel Frigyes* sokkal inkább érdekli a magyar nép iránt mint akármelyik az osztrák főhercegek közül.

A kérdés, hogy Magyarország trónjára egy *Hohenzollern* jusson, akkor lesz aktuálissá, ha a függetlenségi pártnak sikerül programját megvalósítani és bekövetkezik *Magyarország elszakadása Ausztriától*.

Magyarország történelmi és államiogi szempontból jogot formálhat *Dalmáciához és Galiciához*. Dalmáciához való joga a villa-francai békeszerződésben van megállapítva, Galiciához pedig ama szerződés alapján tarthat jogot, amely annak idején *Mária Terézia*, *Katalin cárnő* és *Frigyes porosz király* között jött létre. Ez a két országrész csak addig tartozik majd Ausztriához, amíg *Magyarország ezt türi*. De kétségtelen, hogy a közösen okkupált *Bosznia és Hercegovina is Magyarországhoz fognak csatoltatni*.

Ha a Habsburgok annak idején követték volna *Bismarcknak* azt a tanácsát, hogy a dinasztia sulypontját *Budapestre* helyezték át, elkerülhették volna azt a veszélyt, amely e szavakban jut kifejezésre: Két fej önálló gondolkodás nélkül, két kard, amelynek nincsen áldása, két korona és végül — *mindkettőről lemond*.

A magyar állam új alakulásának vissza hatása Ausztriára világos. *A monarchia egy része Németországhoz csatoltatnék*, akárhogy kapálódzik is ez ellen a feketesárga patriotizmus. A gazdasági átalakítások nem járhatnak politikai átalakítások nélkül. A Hohenzollernnek nemcsak szerencsés államférfiaknak bizonyultak, de rendkívül ügyes kereskedelmi politikusoknak is. A német császárnak a szultánhoz való viszonya, a német tőkének befektetései az európai Törökországban, Vilmos császár öccsének, *Henrik* hercegnek utazása Északamerikában, a marokkói kérdésnek Németországra nézve kedvező megoldása és végül Németország gyarmatbirtokai mind e mellett szólnak. Minden ember csak csodálattal nézheti e sikereket és minden hazafinak természetesen az a legfőbb vágya, hogy ilyen eredményes és szerencsés politikával biztosítsák a haza jólétét.

Kétségtelen, hogy valamelyik porosz herceg legalább is annyira *szívén viselné a magyar nép érdekeit*, legalább úgy meg tudná érteni annak nemzeti érzelmeit, mint akármelyik Habsburg. A Habsburg-dinasztia népszerűtlensége a monarchiában arra vezetendő vissza, hogy nem törődve a népnek sorsával, *hatalmi házi politikát üzték évszázadok óta*. A dinasztia hatalmi politikájának következménye megnyilatkozik a társadalom minden körében és az osztrák viszonyok jellemzésére nem érdektelen megjegyezni, hogy már 1878-ban *Ritter von Schönerer* egy a Reichsrath-ban mondott beszédében így ismertette a közhangulatot: *Vajha már a német birodalomhoz tartoznánk!*

Igy változnak az idők a Habsburg dinasztia rovására. A dinasztia uralkodó elveivel szemben áll a monarchia két vezető nemzetével, mert *akadályozza azoknak boldogulását*. Abban a pillanatban, hogy a nemzetek öntudatra ébrednek, *vége a Habsburgok uralkodásának*. Egy *Hohenzollern a magyar trónon* biztosíték volna arra nézve, hogy családja tradícióinak megfelelően igazságos és modern uralkodó lenne. *Magyarország helyzete jobbra fordulna*, ipara, kereskedelme és egész gazdasági helyzete egy csapásra virágzásnak indulna és nem volna senki, aki a nemzet erejét a dinasztia érdekében kihasználná.

Már a bizantinikus körökben is az a meggyőződés uralkodik, hogy a nagy válságot csak *I. Ferenc József* aggkorára való tekintettel halasztják későbbre. A nagy válság következtében *egész Kelet-Európa térképe megváltozhat* és elérnők célunkat mi alldeutschok is, mert a Duna-menti Ausztria népe a nagy német birodalomhoz csatoltatnék. A protestáns Németország eddig talán maga sem akart a katolikus testvéreppel megerősödni, de mi éppen ezért hirdettük: *Los von Rom*.

A dinasztia hatszáz éves uralkodása után elmondható, hogy *a mostani király az utolsó uralkodó Habsburg*. Csodának kellene történni, hogy *Ferenc Ferdinánd* elfoglalhassa a budai rezidenciát. Lehet, hogy *a pápa* nyújt neki segedkezet ennek a csodának eléréséhez és ezzel jutalmazza meg buzgó katolikus voltát.

Idáig van Stein érdekes nyilatkozata, amely inkább az ő fantasztikus óhajátait fejezi ki, mint a közel jövőnek komolyan várható alakulásait.

SPORT.

+ Az aradi posta és távirat tisztviselő sport egyesület folyó hó 9-én, szerdán este fél 9 órakor az Aradi Székelyotthonban (Forrai-utca 8.) választmányi ülést tart, melyre a választmányi tagokat ez uton is meghívja az elnökség.

Keresnek egy házasságszédelgőt.

Hozományrablás és lányszöktetés.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 8

A házasságszédelgők egy idő óta hihetetlenül sok dolgot adnak a rendőrségeknek és hatóságoknak. Most is egy hírhedt házasságszédelgőt és leánykereskedőt üldöz a bécsi rendőrség. Az illetőt *Frahm*, illetve *Felnov* név alatt Budapesten is ismerik és már egy ízben kivándorlásra való csábítás és kerítés miatt elítélték.

Richter Mária bécsi hivatalnoknő azt a feljelentést tette, hogy ezelőtt körülbelül 9 héttel újsághirdetmény útján egy magát *Berger* Hermannak, a Siemens és Halske villamossági cég alkalmazottjának nevező férfival ismerkedett meg, aki neki rövid ismeretség után házasságot ígért.

Berger január 2-án közölte menyasszonyával, hogy neki Budapestre kell utaznia, ahol atyja súlyosan megbetegedett *Berger* azonban a Castelgasse 6. sz. alatti lakásáról holmijával együtt távozott el. *Richter* Mária csak másnap vette észre, hogy az állítólagos *Berger* az ő zárt ruhaszekrényéből különböző értékpapírokból álló 8400 korona értékű vagyonát elvitte. A bécsi Siemens és Halske cégnél nem ismerik *Bergert*, de nem ismerik Budapesten sem, ahol feltalálható eddig nem volt.

A budapesti főkapitányságon a személyleírás és arckép után megállapították, hogy a szédelgő azonos *Frahm* Ottó Károly, álnéven *Felnov* Roll nevű házasságszédelgővel és leánykereskedővel, aki már büntetve volt és akit a berlini ügyészség mint *Pölz*, illetve *Polz* Károlyt Münchenben elkövetett házasságszédelgés miatt köröz.

Frahm-Pölz 1905-ben járt legutóbb Budapesten, majd Bécsben, ahol szintén a *Felnov* Roll álnevet használta és egy *Grundorot* Zsófia nevű hivatalnoknővel ismerkedett meg. Ezt a leányt most *Frahm* megszöktette. A leány hozátartozói semmit sem tudnak annak holletéről. Minthogy valószínű, hogy *Frahm* a leánytól bűnös uton vált meg, a bécsi rendőrség azt nyomozza: nem-e adta el a leányt és helyezte el valahol egy mulatóhelyen?

MULATSÁGOK

Farsangi naptár:

Január 12. A szegény tanulókat segítő egyesület estélye (Fehér Kereszt ténikert) — Az aradi turisták egyesület hangversenyyel egybekötött táncestélye (Iparosház.) — A aradi hivatalosolgák betegsegélyző és temetkezési egyesületének táncvigalma (Lány-vendéglő.) — Az egyesült ujarad-zsigmondházi önkéntes tűzoltó egyesület álarcosbálja (Martini sörszarnok. — A mezőkövácsházai iparosok táncvigalma (Roth-vendéglő.)

Január 13. Az aradi borhály-fodrász iparosok és segédek táncvigalma Központi Szálló.)

Január 19. A magyarországi kereskedelmi alkalmazottak szakegylete aradi csoportjának táncvigalma (Fehér Kereszt) — Az aradi királyi főgymnasium Petőfi önképzőkörének táncmulatsága (Iparosház.)

Január 20. Az aradi izraelita nőegylet és népkonyha estélye.

Február 2. Az aradi vaskereskedők és vaskereskedelmi alkalmazottak táncvigalma (Központi Szálló.)

(=) A szegénytanuók báljára és társasvasorájára szóló jegyek a mai naptól kezdve ifj. Klein Mór könyvkereskedésében kaphatók. Személyjegy 4 korona, mely összegben a vacsora ára is befoglaltatik.

(=) Diákok muatsága. Az aradi kir. főgimnázium „Petőfi” önképzőköre fennállásának 25 évfordulója alkalmából, az intézeti szegény diákokat segélyező egyesület javára, január 19-én az ipartestület nagytermében ünnepélyt és táncmulatságot rendez. Belépő-jegy 2 korona. Kezdeté este 8 órakor.

Az ünnepély műsora: 1. Szózat. Előadja az intézet ének- és zenekara; zongorán kíséri *Burián*

Géza VII. o. t. Karnagy Méri Jenő VII. o. t. 2. Prológ. Pályanyertes mű. Irta Fischer Frigyes VIII. o. t., szavalja Fodor Illés VII. o. t. 3. G. Golttermann: Ballada. Gordonkán előadja Török Dezső VIII. o. t., zongorán kíséri Méri Jenő VII. o. t. 4. Unnapi beszéd: Keller Bence VIII. o. t. 5. Bach: Frühlingserwachen Trio. Előadják: Boros József VIII. o. t., Török Dezső VIII. o. t. és Burján Géza VII. o. tanuló. 6. Monolog. Előadja Fischer Frigyes VIII. o. t. 7. Magyar rapszódia. Szerzette és zongorán előadja Méri Jenő VII. o. t. 8. Zárszó: Fekete Kálmán VII. o. t. 9. Mascagni: Intermezzo. Előadja az intézet zenekara. Karnagy Burján Géza VII. o. t. — Tánc.

Aradi postások nagygyűlése.

Küldöttség Kossuth Ferénchez.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 8

Egyre nagyobb hullámokat ver a postások szervezkedési mozgalma. A nagyváradai postagazgatóság kerületének főnökei, Siket Traján igazgató-helyettes elnöklésével vasárnap értekezletet tartottak, amelyen a postások fizetésére és szolgálatára vonatkozó, a kereskedelmi miniszter által véleményezésre kiadott memorandumot tárgyalták. Az értekezlet a kívánalmakat úgy összegezte, hogy a postások követeléseit kielégíti és a fizetés a jövő költségvetésbe beállítható. Az értekezleten részt vett Szél Ernő aradi postafőnök is.

Nagygyűlést tartott ma az aradi posta- és távirat-hivatal személyzete is. Megírtuk annak idején, hogy az aradi postások kongresszust előkészítő bizottsága Siket Traján igazgató abeli felszólítására, hogy miután a memorandum nagyobb része a teljesítés stádiumában van, álljon el a kongresszustól és szövetségtől legalább egyelőre, — az ügyet a nagygyűlés elé terelte, hogy a személyzet minden egyes tagja nyilatkozhassék. Ma este tartották meg a postások ezt a nagygyűlést a „Millenium“ különtermében, mert Szél Ernő postafőnök a hivatalban megtartani nem engedte. A gyűlés lefolyásáról tudósítónk a következőkben számol be:

(A memorandum tárgyalása.)

Vértes Dezső, a bizottság elnöke üdvözlő a megjelenteket és megnyitja a gyűlést. Miután a titkári tisztség betöltetlen, az előadói tisztséget ő teljesíti. Elmondja, hogy eltekintve attól, hogy a bizottság határozata így kívánta, más okból is egybe kellett hívni ezen gyűlést. Miután azóta, hogy a memorandumot a vezetőség tárgyalni kezdte, egyes helyeken az a nézet kezd fellépni, hogy most már a kongresszus fölösleges és így a budapesti központi bizottság sincs tisztában azzal, vajon milyen a hangulat az országban, minden hivataltól bekéri a határozott feleletet: kívánják-e továbbra is a kongresszust és szövetséget vagy nem? Nekünk is határozottan állást kell foglalnunk.

Ezután sorra vették a tárgysorozat egyes pontjait. Miután a bizottsági tagságról és a titkári tisztségről Kerényi Kálmán lemondott, helyébe Segesvári Istvánt választották meg.

Vértes Dezső elnök jelentést tett a beérkezett memorandum tárgyalásának eredményéről, miután a tárgyaláson ő is résztvett. A tárgyalás azzal az eredménnyel végződött, hogy az összes pontokat az értekezlet elfogadta. Csak egy körülményt óhajt megjegyezni. Ugyanis: a hivatali főnök azt a kívánságot, hogy vétessek fel a memorandumba a kisegítő szolgálat eltörlése is, nem akarta teljesíteni, nyilván félreértésből, azt híven, hogy abba külön pontokat felvenni nem szabad. Utólag azonban értesülvén arról, hogy igenis felvehető más kívánság is, ezen gyűlésen javaslatba hozza: írjanak fel a központi bizottságnak, hogy az okvetlen vétessek fel a memorandumba. A gyűlés ilyen értelemben határozott.

(Barabás — Kossuth Ferencnél.)

Következett az értekezlet főtárgyalása: határozathozatal arra nézve, vajon a memorandum pontjainak részbeni, vagy egészbeni

teljesítése esetén a kongresszus megtartásától és a szövetség megalakításától elálljanak-e? Elnök, mielőtt szavazásra kerülne a sor, a következőket tartja szükségesnek felemlíteni:

Barabás Béla országgyűlési képviselő, akit annak idején felkerestek, hogy járjon közbe Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszternél az iránt, hogy engedje meg a kongresszus megtartását, fel is kereste a minisztert és tőle a következő feleletet hozta:

A miniszter a kongresszust nem ellenezheti, mert ez belevág a szabad gyülekezési jogba, nem is tiltja el azt, csak kellemetlen neki, mivel attól tart, hogy ezáltal a kormány helyzete, mely amúgy is nehéz, még nehezebb lesz és ez fegyvere lehetne az ellenségeknek a kormány ellen; ép ezért szeretné, hogy e mozgalommal, miután a főbb kívánalmaink e nélkül is teljesítve lesznek, hagyjunk fel, azonban megjegyzi, ha akarjuk, neki kifogása nem lehet ellene.

Kitetszik ebből, hogy a miniszter szintén nincsen tisztában a mi mozgalmunk céljával, miért is azt ajánlom, hogy biztosítsuk újból és olyanformán legjobb intenciókról, hogy eloszlassuk tévedéseit és meggyőződjük, hogy mi ellenkezőleg: megszilárdítani és megkönnyíteni akarjuk a kormány helyzetét éppen azáltal, hogy egy fegyvermezt szövetség kebelében akarjuk megoldani azt, amit így szétzúllva sokkal nehezebben tehetünk. Azt hiszem, a most meghozandó határozati javaslatból is meg fog győződni erről.

Az elnök ezután felolvasta a terjedelmes határozati javaslatot, amely részletesen megindokolja, hogy az aradi postások miért tartják szükségesnek a kongresszus megtartását és az országos szövetség megalakítását. A határozat indoklásában a már előbb kifejtett érvek erősítik meg, hogy a postások szervezkedését — amely nem a kormány ellen irányul, hanem a postások érdekeit célozza — tovább kell folytatni. Erről a központot értesítik.

A határozati javaslatot a nagygyűlés egy hangulag elfogadta.

(Küldöttség a miniszterhez.)

A nagygyűlés ezután még el atározta, hogy a mozgalom miatt Nagyváradról Kassára áthelyezett Niedermann Antal posta és távirat segédtitkárt, ragaszkodása jeléül, áviratilag üdvözlő.

Kimondta az értekezlet azt is, hogy a Niedermann Antal áthelyezési ügyében kötelességük a postásoknak kellő formában a minisztert egy országos küldöttséggel megkeresni, hogy tegye lehetővé Niedermann visszahelyezését, már azért is, hogy a béke helyreálljon és láthassák a miniszter jóakarátát.

Végül Vértes Dezső elnöknek buzgalmaért jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak és ezzel a gyűlés véget ért.

Jelenvoltak a gyűlésen: Schulde Frigyes, Bartsch Róza, Magyar Endre, Vértes Dezső, Prazsák Ferenc, Pechy Géza, Van der Venne Em., Opasits Ilona, Schannen Ilona, Venpaur Béláné, Varjassy Jakabné, Auchmann Róza, Vetlányi Hilda, Vajda Anna, Purmann Olga, Hiebler Giza, Dávid Antal, Bilkei Béla, Segesváry István, Els György, Jasek Béla, Kelecsényi Gabriella, Istfay Veronka, Nessel Anna, Neupaur Béla, Kratzer Daniel, Fritz Zsigmond, Fritz Lipót, Rózsa Kálmán, Irina Gergely, Domsitz János, Erdélyi Ferenc, Pallfy Endre tisztviselők, Széll Antal, Sándor János, Ugray Lajos, Hidvéghy Károly, Petneházy János, Farkas András, Szentpétery József, Laczkó János, Knie Gyula, Weinberger Lajos, Ruttkay Agost, Vollmann Jakab, Palotás Mihály, Bartalus László, Brád György, Krucsó Bálint, Mócz Jerotie, Zrinyi Miklós, Orosz János, Stern Sándor, Szűcs Pál, Bancsik Gábor, Erdei Mihály, Vámos Imre, Kovács János, Báthory János, Halász Mihály, Földi Lajos, Urda István, Ladányi Sándor, Pablucz Imre, Billa Mihály, Szabó Lajos altisztek.

TANÜGY.

(—) Az aradi tanítótestületek segélyalapja január 17-én délután 5 órakor a polgári fiúiskola dísztermében tartja meg évi rendes közgyűlést, melyre a tagokat meghívja az elnökség.

A politika mezejéről.

Működik a cáfológép.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése —

Arad, január 8

Kossuth Ferenc második körlevelének melyben felszólította a függetlenségi párt képviselő tagjait, hogy a képviselőház tanácskozásai idején lehetőleg Budapesten tartózkodjanak, megvan a kellő hatása. Tegnap este már nagyon látogatott volt a függetlenségi párt Erzsébet-köruti helyisége s Kossuth Ferenc, aki tegnap járt betegsége óta először a pártkörben, sokáig elpolitizálgatott a jelenvolt képviselőkkel.

Szóba került tegnap a függetlenségi pártkörben Lengyel Zoltán zilahi beszámoló beszéde, amelyben élesen kritizálta a függetlenségi pártot s mai helyzetét teljesen képtelennek mondogta. Lengyel Zoltánnak ez a nyilatkozata a pártkörben igen rossz vért szült s maguk a párt vezetői sem tudták megérteni, hogyan van az, hogy Lengyel Zoltán, aki tagja a függetlenségi pártnak, sohasem szűnik meg ostromozni a függetlenségi párt mai helyzetét amelyben pedig ő is részt vesz. Hir szerint, Lengyel Zoltánnak ezt a viselkedését, a pártértekezleten szóvá teszik.

Egy lap ma azt írja, hogy Wekerle Sándor dr. miniszterelnök előterjesztést tett a királynak, hogy a kormány tagjainak, valamint a képviselőház elnökének a v. b. t. t.-i méltóságot adományozza. Utána jártunk e hírek s illetékes helyen azt a felvilágosítást nyertük, hogy ebből a már ismételt felmerült hírből egy szó sem igaz.

A félhivatalos M. T. I. is dementálja azt a hírt, hogy a miniszterek közül azok, akik még nem valóságos belső titkos tanácsosok, továbbá Justh Gyula házelnök és az alelnökök megkapják a valóságos belső titkos tanácsosi címet. Egyben megcáfolja a félhivatalos a fővárosi lapokban megjelent azt a közleményt is, hogy öfelsége Széll Kálmánnal folytatott beszélgetésében a 48-as és 67-es pártok közötti viszonyt is szóba hozta volna.

Mint már megírtuk, e hó 7-én csakugyan megkezdődtek a kiegyezési tárgyalások Budapesten. Ezek el fognak tartani még néhány napig s kormánykörökben azt remélik, hogy ezek a tárgyalások eredményre vezetnek s a kiküldött szakszervezetek befejezve a reájuk bízott feladatot, a két miniszterelnök megkezdheti a tárgyalásokat, hogy a megegyezés, ha ez ugyan lehetséges, létrejöjjön.

Éjjel telefonálja fővárosi tudósítónk:

A kiegyezés előkészítésére kiküldött osztrák és magyar bizottság egyelőre befejezte munkásságát. A tárgyalások eredményéről a bizottságok jelentést tesznek kormányaiknak.

Szatmári Mór országgyűlési képviselő ma sürgős interpellációt jegyzett be a Ház interpellációs könyvébe a biharmegyei közigazgatási bizottság ismeretes határozata ügyében. Az interpellációt, amelyet a függetlenségi párt megbízásából terjeszt elő Szatmári, már valószínűleg a csütörtöki ülésen fogja elmondani.

Aehrenthal báró külügyminiszter ő felségének Budapesten való tartózkodásáig Budapesten marad. Vele együtt a fővárosban maradnak Müller és Jettel osztályfőnökök is.

HIREK.

Tamásda.

Arad, január 9.

Aradmegye északi határán egy kis biharmegyei község neve ez és mégis tessék jól megjegyezni, mert nem lehetetlen, hogy egy nagy kulturharc indult ki nádfedelű házai közül. Annyi azonban máris bizonyos, hogy Tamásdának ezidőszereint egyetlen kollégája van csupán: a kolosszális méretű London.

Tamásda község képviselőtestülete ugyanis úttörő határozatot hozott a nagyon elharapódzott vasárnapi korcsmázás ellen. A község elhatározta, hogy vasárnap nem engedi meg a korcsmák nyitvatartását. A vármegyei törvényhatóság ezt a nagyjelentőségű határozatot kicsinyes szempontok miatt megsemmisítette. E határozat ellen természetesen felebbezett a község és a minisztérium most küldte vissza az iratokat azzal, hogy a község határozatát hagyja jóvá.

E szerint tehát Tamásda községben vasárnaponként bezárulnak a korcsmák és a munkában fáradt embereket nem csalogathatja a romlás helyére az alkohol, hanem kénytelenek lesznek a pihenésnek és egészséges örömeknek szentelni a vasárnapokat. Vajjon akadnak e a szép példának követői?

Annyi azonban bizonyos, hogy Tamásda még Párisnak is leckét adott a merészségből és radikalizmusból. A francia fővárosban ugyanis hihetetlen lassúsággal és gyávasággal mozog ez a reform az esetleges megvalósulás felé. Arról nem is beszélve, hogy mit szólnának például Budapest, vagy a nagyobb vidéki magyar városok korcsmárosai ehhez az újításhoz?!

— **Fáklyászene az új polgármester tiszteletére.** Említettük, hogy a Rákóczi-társaság Varjassy Lajost polgármesterré választása alkalmával szerdán este fáklyásmenettel és szerenádokkal fogja ünnepelni. A polgárság és a Rákóczi-társaság tagjaiból alakult rendező-bizottság ma falragaszokon tudatja a város közönségével, hogy a fáklyásmenetben résztvevők délután fél hat órakor gyülekeznek az Óvár-téren a „Magyar király” vendéglő előtt. A felvonulás innen hat órakor lesz, a waggongyári zenekar hangjai mellett a Szabadság-téren és az Andrássy-téren át a városháza elé, ahol a Máv. altisztek dalárdája Szilágyi karnagy vezetésével szerenádokat ad Varjassy tiszteletére. A rendezőség demonstrálni akarja, hogy Varjassy Lajosnak, a város szülöttének polgármesterré választása teljes összhangban történik meg és ezért felkéri a nagyközönséget, hogy a fáklyásmenetben mennél nagyobb számmal vegyen részt.

— **Csicserics ezredes a vezérkarban.** Bécs-ből táviratozzák: Csicserics Miksa vezérkari ezredes, a 13. hadtest vezérkari főnökét, aki az orosz-japán háború alatt az orosz táborban tanulmányozta a hadjáratot, felmentették állásától és a hadseregi vezérkari főnök rendelkezésére bocsátották. A 13. hadtest vezérkari főnökévé Zanatelli ezredes nevezték ki.

— **Az új főispáni titkár.** Sorbán Jánost, aki Károlyi Gyula gróf főispán mellett tudvalevőleg ideiglenesen töltötte be a főispáni titkári teendőket, a belügyminiszter pár hét elején visszahívta a minisztériumba és ugyanakkor a király kinevezte miniszteri titkárrá. Az új főispáni titkár kinevezését ma közli a hivatalos lap. A belügyminiszter Csiky Tivadar dr. tisz-

teletbeli főszolgabíró a belügyminisztériumhoz miniszteri segédfogalmazóvá nevezte ki és főispáni titkári minőségben szolgálatát Aradvármegye és Arad sz. kir. város főispánja mellé rendelte ki. Csiky Tivadar már el is foglalta új állását a főispán mellett. A kinevezés folytán megüresedett a terovai szolgabírói állás, amelyet a legközelebbi megyegyűlés fog választás útján betölteni. Az alispán a szolgabírói teendők ideiglenes ellátásával Hunyár Algernon árvaszéki aljegyzőt fogja megbízni, akit valószínűleg egyhangulag is fognak majd szolgabíróvá megválasztani. Ez esetben az aljegyzői állásra Török Ferenc dr. és Magyar László dr. közigazgatási gyakornokok pályáznak.

— **Zubovics Fedor kitüntetése.** Fővárosi tudósítónk sürgönyzi: Érdekes kitüntetést közöl ma a félhivatalos Bud. Tud. A király Zubovics Fedor nyugalmazott honvédszázadosnak, a katonai műszaki téren szerzett érdemeiért, a III. osztályú vaskoronarendet díjmentesen adományozta. Zubovics tudvalevőleg egy szárazföldi torpedót és több katonai műszaki dolgot talált fel, amelyek nagy figyelmet keltettek a francia hadseregben is.

— **A polgármesteri bankett.** A polgármesteri bankettet rendező bizottság megkéri mindazokat, kik a társasvacsorára szóló jegyöket megkapták, hogy szerdán este kellő időben szíveskedjenek az ipartestület nagytermében megjelenni, mert a vacsora 8 órakor megkezdődik. Az asztalfő kivételével megjelölt helyek nincsenek. Mindenki oda ül, a hová neki tetszik. Este bankett-jegyek már nem kaphatók.

— **Pártszervezés Hunyadmegyében.** A dévai függetlenségi párt elhatározta, hogy Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter terve szerint a függetlenségi pártot vármegyeszerte szervezni fogja, lehetőleg minden községben, hol magyar-ság van. A végrehajtó-bizottság megalakult és tavasszal beutazza a vármegyét szervezés céljából. A tegnapi értekezleten Boga Károly tanítóképző-intézeti igazgató tartalmas beszédben tiltakozott azon inszINUÁCIÓ ellen, hogy a Mara László által a bihari mintára alakult megyei ellenőrző-párt a függetlenségi párttal összekötetésben áll.

— **Házasság.** Holländer Sámuel csermői nagybirtokos ma kötött házasságot Aradon Gross Laura zombolyai nagybirtokosnővel.

— **A gerendási uradalom parcellázása.** Többször írtunk már Apponyi Albert gróf Csaba melletti gerendási birtokának parcellázásáról. Most arról értesülünk, hogy Csorvás község képviselőtestülete múlt heti közgyűlésén egyhangulag elfogadta azon 1200 hold megvételét, melyet az eladással megbízott Haan Béla csabai ügyvéd Csorvás községnek átengedett. A csorvási gazdák az átengedett területet már tul is jegyezték.

— **Az újságírás köréből.** A Pester Lloyd és az Egyetértés a közeli napokban a többi nappal egyforma alakban jelennek meg. — A Maros című makói lap felelős szerkesztője Csernyés Antal lett.

— **Megcáfolt tökeemelés.** Budapest-ről jelentik: A tőzsdén újabban ismét azt a hírt kolportálják, hogy a Pesti Első Hazai Takarékpénztár Egyesület a tökefelemelés tervével foglalkozik és hogy a tökefelemelést legközelebb keresztülvinni szándékozik. Mint a Magyar Távirati Iroda értesül, a Hazai Takarékpénztár igazgatóságának kebelében a tökefelemelés eszméje fel nem merült és ezért a hírt határozottan megcáfolják.

— **Halálozások.** Deniflé Károly államvasuti főellenőr Szolnokon hosszas betegség után 87 éves korában meghalt. A megboldogultban Deniflé Károly százados édesapját gyászolja. A halottat Temesvárra átszállították, ahol ma délután kísérték örök nyughelyére.

Olasz Vilmos, az Acsev. nyugalmazott állományfőnöke tegnap éjjel 49 éves korában Aradon meghalt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a Kossuth-utcai 58. számú házból.

Rétháti Kővér Ignác lippai nyugalmazott királyi járásbíró ma reggel 83 éves korában Lippán elhalálozott. E hó 10-én, csütörtökön délelőtt 11 órakor temetik el.

— **Franciaország az isten ellen.** Páris-ból táviratozzák: A kormány a kulturharc hatása alatt elhatározta, hogy a forgalomban levő arany és ezüst pénzekre nem vereti többé az eddig alkalmazott felírást: *Dieu protège la France.* (Isten segítsd Franciaországot.) A pénzügyminiszter a kormány határozata alapján elrendelte a jövőre nézve a régi felírás megszüntetését és egyúttal meghagyta, hogy e helyett *Liberté, Egalité, Fraternité* legyen az arany és ezüstpénz felírása. A miniszter rendeletét a hivatalos lap mai száma közli.

— **Jegyzőválasztás Paulison.** Lengyel Sándor dr. radnai főszolgabíró pályázatot hirdet a megüresedett paulisi körjegyzői állásra. A kérvények január 24-ikéig adandók be és a választást a körjegyzői székházban január 25-én délelőtt 10 órakor fogják megtartani.

— **A honvédek kaszinója.** A lugosi 8-ik gyalogezred parancsnoksága kéréssel fordult az E. M. K. E. elnökségéhez, hogy az altiszti könyvtárszoba felszereléséhez járuljon az egyesület. Az E. M. K. E. elnöksége értesítette a 8-ik gyalogezred parancsnokságát, hogy örömmel teljesíti kérését és a kért néhány könyv helyett mintegy 500 kötetből álló könyvtárat fog a parancsnokság rendelkezésére bocsátani. Ezeknek a könyveknek fele Aradra jön a honvédkaszinóalj itteni kaszinójába.

— **Egy színésznő öngyilkossága.** Grác-ból táviratozzák: Neues Paula színésznő, Wederina Frank drámairó 24 éves nővére, tegnap szülei lakásán beretvéval elvágta nyakát és meghalt. Tettének oka ismeretlen, valószínű azonban, hogy reménytelen szerelem kergette a halálba.

— **Népszámlálás Franciaországban.** Páris-ból jelentik, hogy a legutóbbi (1906 március 4.) népszámlálásról szóló kereskedelmi minisztériumi jelentés szerint Franciaország lakossága 39,252,267 ember. A lakosság száma 1901 óta 290,322 lélekkel szaporodott. Sok kerületben a lakosság száma apadt, ami a fővárosba való költözéssel magyarázható. A 290,322 lelket tévő szaporodásból a 30,000-nél több lakossal bíró városokra 225,072 ember esik. A Saine-kerületben a lakosság száma 1901-ben 3,669,930 volt, most 3,848,618 ember. Ebből Párisra 2,763,393 lélek esik, 49,825 lélekkel több, mint 1901-ben.

— **Magyarországból kitiltott szerzetes.** A budapesti főkapitányság és a máramarosszigeti határrendőrség egy érdekes embert tiltott ki mindörökre az egész ország területéről. Az illető Schamascha Saul chardinzói (Ázora) születésű 47 éves n s szerzetes, a nők barátja, aki beköszölt az egész országot a saját céljaira, de nem érte be a közönséges koldulással és a kis adományokkal, hanem valóságos cigánytempóval kicsalt kissebb-nagyobb összegeket. Schamascha a vásárok állandó vendége volt, hosszú botja végén a kettős kereszt mellől sohasem hiányzott egy teljesen friss virágcsokor. A kofákkal a piacokon ismerkedett meg, áldásokat osztogatott olcsó pénzen, jósolt tenyéből és szemből és a menyecskek, leányok egynémelyikének úgy tudott a szeme közé nézni, hogy a hölgyek szívesen látták, ha elkísérte őket szűkebb hazájukba és ott tovább jósolt nekik és megáldotta őket. Az élelmes szerzetes mesésen élt, nagy pénzeket szerzett és ezeket hazaküldötte Ázsiában élő családjának. Több ezer koronáról szóló feladóvevényeket találtak nála. Engedélye a könyöradománygyűjtésre nem volt, a gyűjtött és összeharcsolt pénzből egyetlen fillért sem juttatott egyházi célokra, de feljelentést nem tett ellene senki és így ennek hiányában csak könyöradománygyűjtésért lehetett ellene eljárni és az ország területéről kitiltani. A máramarosszigeti határrendőrség még december 26-án hozta ellene a kitiltó végzést, de Schamascha Budapestre jött, a honnan tegnap távolították el az ország határa felé.

— **Kedélyes betörők.** Budapest-ről jelentik: *Sugár* József Berzencei-utcai kereskedőnél az éjjel betörők jártak és más hiányában elvitték egy csomó fehérneműt. Ma reggel aztán egy asszony a Berzencei-utca egyik üres telkén egy csomó ruhát talált, mellette egy *Sugár* Józsefhez intézett levelet, amelyben ez volt:

„Itt van a ruhája. Viselje maga. Szégyelje magát, hogy ilyen komisz fehérneműje van. Mi ilyet nem veszünk fel.”

A rendőrség nyomozza a kedélyes betörőket

— **A malacok és a cigányasszony.** A malacok *Matic* Szlaven szerb-csanádi gazda malacai. Ezek a malacok egy idő óta egyre-másra dőltek ki az árnyékvilágból. Nem volt nap, hogy el ne költözött volna közülük valamelyik egy jobb házába. *Matic* Szlaven hát gondolt egyet és elment egy okos cigányasszonyhoz, hogy kuruzsolja el róla a veszedelmet. A cigányasszony vállalkozott a fontos szerepre, azonban csak feltételek mellett. Így például egy ezerkoronást is kért, mert a kuruzslás csak úgy sikerül, ha a pénz az ő kezében van. *Matic* gazda adott is ezerkoronást, amit az asszony a mellére kötött. Titokzatos hókusz-pókuszok után a cigányasszony azt mondta, hogy el kell mennie a falu végén lévő kereszthez imádkozni. A gazda vele ment, mert hát féltette a pénzét. Mikor aztán a falu végére értek, bekövetkezett a meglepetés. Két hatalmas cigány megtámadta *Matic* gazdát, a földre teperték és késeikkel szurkálni kezdték. Ő sem volt azonban rest, valahogyan előkerítette a kését és szónéklál *agyonszurta az egyik cigányt*. A másik az asszonnyal és az ezer koronával nyomtalanul eltűnt. Most a csendőrség keresi a cigányt, az asszonyt és *Matic* gazda ezer koronáját.

— **Veszedelmes mozgófényképek.** Budapest-ről jelentik: Tekintettel az utóbbi időben a mozgófényképszínházakban előfordult gyakori tüzesetekre, a főkapitány elrendelte, hogy a színházvizsgáló-bizottság ezeket a színházakat tüzrendészeti szempontból vizsgálja meg és azoktól, melyek tűzbiztonság tekintetéből kifogásolhatók, az engedélyt meg fogja vonni.

— **A külvárosi szegény tanulókért.** A következő kérelmet kaptuk s ajánljuk a jószívű adakozó emberek figyelmébe: Az elhagyottak és éhezők nevében bizalommal és szeretettel fordulunk Aradváros nemességéhez, hogy az elmúlt évben megvalósított ingyen konyhánk fentartásában idén is jóakarólag támogatni kegyeskedjék. Mint az elmúlt évben, az idén is meleg táplálékkal óhajtjuk a *ségakülvárosi iskola* elhagyott és szegény tanulóit a tél folyamán ellátni, miért is szeretettel kérjük kegyes emberbaráti szívét, hogy módja, tehetése szerint (pénzzel vagy élelemmel) áldozzon a szegény elhagyottak konyhájára, hogy vele sorsukat enyhítsük. Ne hagyjuk erőtlennül az élet harcába menni, fejlődő testüknek nyújtunk táplálékot, mert gyenge, csenevész testtel, fásult lélekkel elesnek a nagy küzdelemben. Tegyük őket is erősekké, feleltessük el velük sorsuk és otthonuk mostohaságát, legyen legalább életük első korszaka gondtalan és ment a szenvedésektől. Kegyes adományokat elfogad a polgármesteri hivatal, az *Aradi Közlöny* kiadóhivatala és az alanti cím. Az arad-ségai községi tanítótestület nevében *Lantos Miksa* tanító.

— **Pesti csemeték.** Két apró gyerek került ma a fővárosi rendőrség kezére: a 12 éves *Knöpfel* Sándor és a 13 éves *Weisz* Fülöp. Tettenérték őket, amikor zsebtolvajlást akartak elkövetni. A vizsgálatot vezető *Gegus* Dániel rendőrfogalmazó előtt számtalan zsebtolvajlást ismertek be, annyit, hogy a két fickó többet lopott, mint Budapest összes zsebtolvajai együttvéve.

— **Nagy alkalmi tárat** *Weinberger* Ferenc ékszeresznél Arad, Andrassy-tér 20. sz. Fischer Elíz-palota. Aki szereteteit egy gyönyörű szép ékszer-tárggyal óhajtja a karácsonyi ünnepekre meglepni, az forduljon bizalommal hozzá. Csakis kiváló finom ékszerek, hajszálra szabályozott valódi genfi arany, ezüst és acél, női és férfi zseborák kerülnek szolid és olcsó árakon eladásra, tört arany és ezüst kicseréltetik, avagy a legmagasabb áron vásároltatik, gyors, szolid és pontos kiszolgálás. Telefon 439. Arad legelső és legrégebbi ékszerkészítési és javítási műhelye. 2479

— **Szabó-féle pármái iboyaszappan** a szappanok ideálja. Rendkívül kellemes ibolyaillata a bőrpuhító, úde hatása olyan, hogy egyetlen külföldi szappan sem versenyezhet vele. Készíti Szabó Béla pipereszappan-gyáros Miskolcon. Darabja 80 fillér, 3 darab 2 korona 20 fillér. Aradon kapható Vojtek és Weisz droguériájában, Földes K., Ring L., Rozsnyay M. gyógyszereszeknél, Brunner Béla, Guttmann és Berger, Glück Dezső kereskedőknél. Az országos hírv Szabó-féle gyermekszappant az anyák figyelmébe ajánljuk. 1906

— **Praeservatív** ideális legjobb minőségben Vojtek és Weisznál. 112

Páris szenzációja.

A „Moulin Rouge”-ban.

Páris, január 9.

Erkölcök háborgása a *Moulin Rouge*-ban! A párisi élet folyton váltakozó játéka ezt a meglepetést is életre keltette. Ha máskor este a Montmartre kimentünk és engedünk a „vörös malom” csábításának és beléptünk a Cancán-kultusz e templomába, akkor már a ruhatárban levettünk magunkról minden szemérmét, szüzességet, prűderiát vagy erkölcsöt. Nem voltunk mindentől elragadtatva, amit itt láttunk, de nem tűntünk, nem háborgtunk; megnyugtattuk magunkat, mondván: Ha nagyon sérti józólésedet, amit itt csinálnak, fordulj meg és loholy haza! Idegenek, akik össze-sereglettek, a „féte parisienne”-re, hogy tobzódjanak az össze-visszaságban, amely évről-évre más, mindig új színekkel, új illatokkal, új idegenségekkel gyarapodik; a nagyszerű csipkés asszonyok tömkelegében ki gondol az erkölcsre?

Es ime megéltük (Párisban semmi sem lehetetlen), hogy az egész nagy terem üvöltött és fűtyölt: egy igazi marquiset kidobtak a színpadról; egy ugynevezett irónót semmiképp sem szagos holmikkal dobáltak meg és jól vették célba... Ah, a *Moulin Rouge* már nem az, ami volt, amikor Toulouse-Lautrec mesterkezekkel rajzolta a táncosnőket: a „La Goulue” és a diabolikus „Grille d’Egont” itt csinálták a művészet-történelem új fejezeteit. A régi pompás táncteremből egy „tinglitangli” lett, ahol unalmas akrobaták és rekedt chanzonettek vonulnak fel bágyadt egyhanguságban a színpadon. És mégis gyakran felcsillannak a régi gyönyörű események homályos emlékei; hátul a promenádén külön belépő díj mellett megnézhetjük a hastáncosnőket és a plasztikus pózokat; a világ minden szegletéből összehozták, napfényre hozták felvilágított teltelt magát a frakkos férfiak tömkelegében. Mindenki, aki itt van, jól érzi magát. A szemérmesek és erkölcsösök hazamennek. Senki sem háborgodik fel, csak akkor tör ki a sietőgő vulkán erejével az emberi szívek mélyén rejtőző erkölcs és szemérem, ha a „jó társaság” dilletánsai lépnek a színpadon a lámpák elé. Ilyenkor rendesen veszélyben a haza!

Es ki háborgott fel? A terem zsufolásig megtelt. Ott volt egész Páris. Gyönyörű asszonyi vállak, káprázatos toálettek; ami csak Párisban „van” — az ott volt. A nagy demimondokból egy sem hiányzott. Ott ült egy erkély-páholyban *Oteró*, körülötte udvara: rendjeles urak, nagyobbára lengő ősz szakállal; a szemközti kektapétás páholyban *Liane de Pougy*; a földszint első fentartott asztalánál *Jeane Der-val* egy kis tizenéves amerikai (ötven mill ója van); a többi páholyokban és a fentartott helyeken az ifjabb „professional beauties.” A „nagy társaság” tipikus alakjai közül sem hiányzott senki. Egyedül egy inkognitó páholy sötétjéből *Rocheport* fehér parókáját láttuk...

Es mi volt az, ami ezt a hallgatóságot felháborította? Egy rövid intermezzo, a „Révu d’Egypte” *Moreni* asszonytól de Belbeuf báró elvált feleségétől és *Colette Willy* asszonytól. A daraboc-ska szellemtelen, izléstelen, szürke. Fialtal egyptológus ül könyvei közt. Elalszik és azt álmodja, hogy egy asszonyi mumiát kiszállt a koporsójából; táncokat lejt és ősi melódiákat dudol; csábítja a fiatal tudóst: már-már követi a mumiát, mikor a felesége a szobájába lép; felébreszti... negyedórát tart az egész.

Colette asszony és *Madame de Morny* már számtalanszor előadták ezt a szalonokban, zárt-körü meghitt társaság előtt, de most a nagy nyilvánosság előtt akarták bemutatni. A pantomime igazán olyan lagymatag, olyan együgyű, hogy a botrány nélkül beszélni sem érdemes róla. De *Madame de Morny* játszotta a tudóst és *Colette* asszony a táncoló mumiát; ez izgatta végsőkig a közönséget. A két asszony barátsága, folytonos együttléte, szerelmes pillantásai már sok szóbeszédre adott okot. Az egész város erről beszél; legtöbben undorral és őszinte felháborodással. Aki a „*Claudine*” regényciklust végigolvasta, — ismeri *Colette* Willyt. A sok tehetséggel, de még több cinizmussal megírt autobiografikus lélekirásnak szenzációs sikere volt és világszerte ismertté tette írója nevét. *Colette* asszony nem sokkal a regénynek megjelenése után elvált az urától és — színpadra lépett. Eleinte csak az intim *théâtres à coté* kban lépett fel. Sikert aratott. Utoljára az „Oeure”-ban lépett fel már nagyobb közönség előtt, de kisebb hatással. Faunak öltözve jelent meg a színpadon. *Colette* Willy asszony nem szép, sőt csunya. Es Párisban minden bűnt megbocsátanak, de a bűnösnek szépnak és graciózusnak kell lenni. *Colette* asszony nem jó színésző és igen rossz táncosnő. Olcsó szenzációk után sóvárgott rajta a mumiá szerepében a trikó is; a testhezálló, feszes, mindent megmutató és sejtető nyerselyem trikó.

Colette asszony nem régóta barátkozik *Morny* asszonnyal, aki bonapartei vérből való: *Morny* herceg leánya. Ereiben *Hortenzia* hollandiai királynő vére csörgödez. A gothai almanach szerint 1863-ban született; 1881-ben házasságot kötött de Belbeuf marquisval, akitől 1887-ben elvált. Színpadi szereplése neki sem hozott babért. Se nem szép, se nem tehetséges Csudálatraméltó ebben a két asszonyban: a hidegvérük és a nyugodtságuk. A viharos estén, amikor fűtytel és szírközódással fogadták őket és gukkerek, hagymák, ujságok és narancsok repültek feléjük, megdöbbenő nyugodtsággal fogadták mindezt és tovább játszották szerepüket. Nem zavarta őket semmi. Erre a pompás nyugalomra felhangzott néhány brávó, de mire a függöny legördült, az éljenzők öklok hallgattatták el; hátul vad szitkozódás és pofozkodás hangzott.

Az egyiptomi intermezzo alatt *Willy*, az író (vagy ha jobban tetszik *Gauthier Villars*) egyik páholyban ült barátnőjével és szenvtelenül nézte az izgalmas jelenetet. Az előadás után sokan botokkal támadtak rá: bevették fehércilinderét, véresre karmolták az arcát. Mié t? Talán csak ő tudja.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Az erőszakos elnök. Fővárosi tudósítónk sürgönyzi: Ma hirdette ki a törvényszék az ítéletet abban a pörben, amelyet *Hindy* Kálmán volt választási elnök indított *Kassics* Péter és *Hecht* Ödön dr. ellen, akik erőszakoskodással vádolták meg a választási elnököt. A törvényszék *Hecht* Ödönt 160 korona fő- és 60 korona mellék-pénzbüntetésre, *Kassics* Pétert 40 korona fő- és 20 korona mellék-pénzbüntetésre ítélte.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az *Aradi Közlöny* távirati tudósítása. —

Budapest, január 8

Kínálat és vevet. dv. mé. sékelt. Elkelt 0.000 meter-mázsa változatlan áron. Amerika ¼ magasabb. Az árak 50 kilónként számítva:

	Déli zárlat	5 órai zárlat
Buza áprilisra	7.45—7.46	7.45—7.46
Buza októberre	7.73—7.74	7.73—7.74
Rozs áprilisra	6.69—6.70	6.70—6.71
Zab áprilisra	7.42—7.43	7.42—7.43
Új tengeri	5.12—5.13	5.12—5.13

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	89.75
Magyar hitelrészvény	42.50
Rima-Murányi vasúti részvény	57.50
Osztrák-magyar államvasúti részvény	95.25
Magyar koronajáradék	98.50
Lezámitolóbank részvény	53.50
Magyar kereskedelmi részvénytársaság	615.00

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Uj-aradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósításaiól. —

Uj-Arad, január 8.

Ugy látszik, hogy a hideg időjárás végre állandósult. Jobb is így, mintha az eső esik.

A vetéseket a hó fedi s így azok a tél viszontagságai ellen védve vannak.

Az ünnepek előtt úgy vélték, hogy azok lezajlása után megjavul a helyzet, ez azonban nem történt meg, ellenkezőleg néhány fillérrel még estek az árak.

A mai piac alig volt látogatva.

Eladásra került:

200—300 mm. buza 6.40—50.

100—150 mm. új tengeri 4.15—25.

Az árak koronákban, 50 klgr.-ként értendők.

— Bécsi vágómarhavásár. Bécs, január 7.

A mai vásárra felhajtottak: 2566 magyar, 915 galíciai, 926 német, összesen 4407 drb vágómarhát, — ezek közt 699 darab aprómarha. A vásár irányzata a nagy fölthajtás folytán lanya volt. Mai árak: Magyar elsőminőségű 82—90 K., másodikminőségű 66—81 K., harmadminőségű 60—67 K., galíciai elsőminőségű 88—98 K., egyes darab 100 K., másodikminőségű 80—87 K., harmadminőségű 76—79 K. Német elsőminőségű 96—103 K., másodikminőségű 80—94 K., harmadminőségű 72—79 K., silányabb 60—68 K. Bika 56—78 K., kivételesen 80—86 K. Tehén 54—76 K. Bivaly 48—60 K. Mind száz kilónként, élő súly szerint, fogyasztási adó nélkül.

NAPIREND.

Január 9 Szerda. Róm. kath. naptár: Julián vértartó. — protestans naptár: Julián. — Görög keleti naptár (december 27.): István. — A nap két 7 óra 43 perckor, nyúvaskodik 4 óra 25 perckor.

A Fehér Kereszt-egyesület ingyenes orvosi rendelőintézete (Magyar-utca 6.) Rendelő orvosok: Dr. Leitner Ernő délután 3—4. Dr. Fodor Odón délelőtt 8—9. Dr. Rosenbaum: Pal délelőtt 8—9. Dr. Hermann J. Károlyi kedden és pénteken délelőtt 12—1 órákor.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint, a mai napra a következő időjárás várható: Fagypontra körüli hőmérséklet, elvélve csapadék.

Január 9. Városi közgyűlés délután 4 órákor.

Január 17. Az aradi polgári takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10¹/₂ órákor. — Az aradi tanítótestületek segélyalapjának közgyűlése délután 3 órákor (Polgári fiúiskola.)

Január 25. Közigazgatási választás Uj Paulison.

IDEGENEK ARADON.

— Január 8

Központi szálloda. Pelagie Jeske magánzónó Budapest. — Folinus Emil felügyelő Budapest. — Handel Mór kereskedő Nagyvárad. — Marton Zsigmond kereskedő Budapest. — Nusbaum Samu bérlő Sajtény. — Duschene L.-né magánzónó Budapest. — Braun testvérek kereskedők Budapest. — Erkel János főmérnök és fia Gyula. — Rottbart Jakab kereskedő Temesvár. — Vogel Árpád igazgató és neje Budapest. — Pragfeld Vilmos gyáros Szeged. — Suhane Vince magánzónó Temesvár. — Foró Ferenc felügyelő Déva. — Schäffer Miklós tanító Vágújhegy. — Hochwald Herman kereskedő Buttyin. — Gerber Henrik ékszerész Brád. — Bárány Karb Tivadar birtokos Fiume.

Fehér Kereszt szálloda. Hány Agoston birtokos Mezőbányhegyes. — Dr. Rónay Emilné Kolozsvár. — Török Antal birtokos és neje Cegléd. — Gyarmati Sándor és családja Füzesgyarmat. — Fischer Emánuel kereskedő és neje Nagyvárad. — Szamosy Imre gazdálkodó Szabadka. — Békésy Kálmán és családja Németség. — Novák Elemér hivatalnok Zombor. — Szigeti Adolf utazó Budapest. — Nyári Géza utazó Budapest. — Bauer Gyula utazó Budapest. — Dragán Sándor utazó és neje Budapest. — Plesch Árpád utazó Budapest. — Heischler Vilmos utazó Budapest. — Veisz D. utazó Budapest. — Schwarc Ignác utazó Budapest. — Pick Herman utazó Budapest. — Friedrich Péter utazó Budapest. — Szmétán Eduárd utazó Budapest. — Blum Bernát utazó Budapest. — Sonnenfeld Lipót utazó Budapest. — Vindisch Ferenc utazó Szabadka. — Verstandig Elias utazó Bécs. — Hirschler Árpád utazó Bécs. — Schwarcz Salamon utazó Bécs. — Sutró Emil utazó Prága.

CSARNOK.

A hatodik parancsolat.

— Angolból. —

Kruschin orvos kis, üres várótermébe belépett az édesanyja. A templomból jött, ahol misét olvastatott. Kifáradva, átfázva, egy kis székbe roskadt és gondolatokba mélyedve ült ott, míg menyé be nem nyitott. A fiatal, szőke asszony, csendes, szelíd arcával, mely lelki fájdalommal és küzdelmet árult el, az öreg asszony mellé lépett és szólt:

— Jöjjön mama, nálam melegebb van, mint itt. A templomban volt?

— Igen, gyermekem, könyörögtem az ő lelkeért és mindnyájunknak kegyelemért.

— György nem tartott rendelőórát?

— Nem!

— Bezárkózott?

— Igen... Egy hölgy volt itt, aki beszélni akart velem — de nem bocsátottam be!

— Oh, ha talán súlyos beteg volt?

— Lehet, nem ismertem. Nem mertem bejelenteni, tudja, hogy megöltötte, hogy ezen a napon bárkit is bebocsássunk!

— Igen, tudom. Egyedül voltam a templomban. Csak egy feketébe öltözött fiatal hölgy volt még ott. Talán ő is valakinek lelkiüdvéért imádkozott. Meglátszott rajta, hogy már sok csapás érte. Mozdulatlanul állott, nem vetett keresztet, csak maga elé meredt... Két ismeretlen ember egyedül, egy gyengén megvilágított templomban valami rokonszenvet érez... A bánat vezeti az embereket a templomba és ott egyenlővé teszi őket... Ha a templom falai beszélni tudnának, sok bajról és szenvedésről regélhetnének.

A fiatal asszony felállott és az ablak mellé lépett. Ebben a pillanatban egy fiatal, fekete ruhás nőt látott a ház felé közeledni.

— Látja mama, itt van ismét!

Az öreg asszony felkelt és kinézett.

— Ez ugyanaz a hölgy, aki a templomban volt. Nézd csak halvány arcát. Belépett a házba...

Pár perc múlva kinyitott az ajtó és a fiatal leány a küszöbön állott.

— Még egyszer kérem, jelentsen be az orvosnak, beszélne vele.

— Van még más orvos a városban, nem próbálná meg másutt?

— Nem lehet, Kruschin doktorral kell beszélnem.

— Megpróbálom, de nem hiszem, hogy férjem ma fogadna valakit, — szólt a fiatal asszony vonakodva és elhagyta a szobát.

— Ujjon le, — szólt az öreg asszony — ma reggel a templomban láttam.

— Igen, ön misét olvastatott.

— Minden évben ezen a napon megteszem.

— Rokona ön Kruschin doktornak?

— Az anyja vagyok.

— Az ön családjában ma bizonyára emléknapp van.

— Igen, borzalmas emléknapp ez a mi számunkra, — szólt az öreg halkan.

— Es mégis csak egyedül volt a templomban.

— Csak én hiszek; a többiek itthon is gondolhattak arra a rettenetes dologra, ami évekként ezelőtt a mai napon történt.

— Hiszi, hogy Isten megbocsáthat? — kérdezte a fiatal leány.

— Bizonyára, — szólt Kruschin asszony meggyőződéssel — ahol ő van, nincs halál és nincs gyöngeség, tehát bosszuálló sincs.

— A bosszút gyöngeségnek tartja?

— Igen, lelki gyöngeségnek!

— Arra is tekintettel kell lenni, milyen a bosszu, — vélte a fiatal leány.

— Enyém a bosszu, mondja az irás, — felelt az öreg emelt hangon, majd az ajtóra figyelt.

— Fiam lépteit hallom; Isten segítse önt, kedvesem.

Fáradt léptekkel elhagyta a szobát.

(Vége következik.)

Arad-hegylajai h. é. motoros vasut.

Menetrend kivonat.

Indul	Aradról	4.35	7.36	10.11*	10.37	1.37	4.36	7.30
Erkezik	Györökre	5.11	8.38	11.17	11.43	2.43	5.43	8.38
	Pankotára	6.51	9.48	—	12.53	3.50	6.49	—
	Radnára	6.25	9.22	—	12.27	3.26	6.26	—

Indul	Györökről	4.14	4.16	4.20	4.42*
Erkezik	Aradra	5.20	—	—	5.48
	Pankotára	—	5.28	—	—
	Radnára	—	—	5.00	—

Indul	Pankotáról	4.35	7.32	10.35	1.35	4.31	7.32
Erkezik	Györökre	5.12	8.39	11.42	2.42	5.38	8.39
	Aradra	6.51	9.46	12.51	3.47	6.48	—
	Radnára	6.25	9.22	12.27	3.26	6.26	—

Indul	Radnáról	5.02	7.57	11.01	2.01	5.00	8.00
Erkezik	Györökre	5.12	8.37	11.41	2.41	5.40	8.40
	Aradra	6.51	9.46	12.51	3.47	6.48	—
	Pankotára	6.51	9.48	12.53	3.50	6.49	—

Csak pénteken és az aradi országos vásárok napjain közlekedik.

Nemzeti Színház.

B) bérlet.

B) bérlet.

Szerdán, 1907. évi január hó 9-én.

Az asszony.

Színmű 4 felvonásban. Irta: Porcsolt Kálmán.

SZEMÉLYEK:

Petheő Loránd Kesztyer Ede.	Gyöngyössy	Hunyadi J.
Julan, neje	Kápolnai J.	Bakó Benő
Tabajdi Andor Marinnai M.	Fifi, színész	Delli Lajos
Petheő Etel	Körössy Juci.	Szakácsné
		Borbélyné.

Kezdete este 7 és fél órákor.

NYILTTER.*

Öz. Olasz Vilmosné szül. Tiszay Erzsébet a maga, úgy az akkoriottak, valamint számos rokon, ismerős és barátai nevében is mélyen megtört szívvel jelenti a felejthetetlen férj, édes atya, após, nagypapa, testvér, sógor, nagybátya, rokon és barát

Olasz Vilmosnak,

az Acsev. nyug. főnöknak,

f. évi január hó 7-én, éjjeli 12 órákor, életének 49-ik s boldog házasságának 25-ik évében, a Mindenható rendelkezéséhez képest történt gyászos elhunytát.

Az istenben boldogult földi maradványai f. hó 9-én, d. u. 3 órákor fognak Kossuth-utca 35. számú házból az ev. ref. hitvallás szertartásai szerint tartandó ima után a helybeli felső temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Áldás és béke poraira!

Arad, 1907. január hó 8.

Tóth Kálmán szül.	Tóth Kálmánka,
Olasz Margit,	unokája.
Olasz Vilmos,	Tiszay Mária és férje
gyermekel.	Harmathy Pál.
Gianotti Nándor és neje,	Tiszay Johanna és férje
G. no ty Gyula és neje,	Bódy Zsigmond,
Gianotti Róza férj.	özv. Hannó Gyuláné szül.
Kokavetz Istvánné,	Tiszay Amália,
testvérei.	sógor és sógornő.

Tóth Kálmán, veje.

Csaták Károly és fia első temetés-rendező intézete. Arad, Szabad-út 20.

Gyakorlott

könyvelő s levelezőt

keresünk.

Vojtek és Weisz

drogueria és parfümeria nagykereskedése

Arad-on

Magyarnak Pécs — Németnek Bécs.

Ne koldjuk pénzünket külföldre.

Koczkázat kizárva!

1906

Nem tetsző tárgyak kicseréltetnek vagy a pénz visszaadatik.

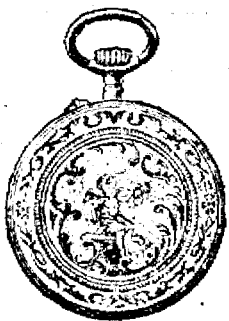

1372. szám.

Legszebb, legdivatosabb japán gyűrű, valódi szerencse crisopras kővel 24 kor.

Szerencse opálgűrű, gyönyörű kivitelben, 14 kar. tiszta aranyból.

Duplatfedelű finom 14 kar. női aranyóra, gyönyörű kivitelben, igen finom szerkezettel 32 kor. Erősebb minőségben 40 korona.

1537 szám.

Gazdagon kirakott brilliánt gyűrű, a közepén smaragd vagy rubin 300 korona.

696/1404. szám.

Legkedvesebb emlékgyűrű, valódi arany 3 opálköves lógóval 12 korona.

1534. szám.

Művészes kivitelű brilliánt rubin vagy saffir gyűrű 280 korona.

1532. szám.

Gyönyörű művi és legszebb ragyogású brilliánt gyűrű 4 nagyobb és 9 kisebb kővel 250 korona.

Hazánk első és legnagyobb ékszer-, óra-, látszer- és iparműveszeti tárgyak telepe

SCHÖNWALD IMRE

magyar órásmester, ékszergyáros és látszerész Pécs.

Tápértékben leggazdagabb,

Hatásában felülmúlhatatlan

a Hajós-féle kellemes ízű

Csukamájolaj.

Gyermekek és felnőttek által egyaránt kedvelt.

— Ára egy üvegnek 2 korona. —

3861

Fagydagánatok elmulasztására

Fagyviszketegség biztos megszüntetésére

kiváló hatású szer a Hajós-féle

Fagybalzsam.

Egy üvegnek az ára 70 fillér.

Tyúkszem már nincs többé!

Igy kiáltanak ezren meg ezren, akik a Hajós-féle

ANAGALLINT

használták. Ára egy üvegnek utasítással 70 fillér.

Fenyőillat a szobában. Ára 70 fill.

Ibolya, Gyöngyvirág és Heliotrop szobaillatok, üvegje 70 fill.

„NEVER” amerikai gummi, a legjobb, 6 db. 2 korona.

Fenti szerek valódi minőségben kaphatók:

Hajós Árpád

gyógyszerész és gyógyszerészeti laboratóriuma

Arad, Arad-utca 22. sz., a megyeháza mellett.

A petrisi községben

(Aradmegye)

egy kocsmahelyiség

italmérési joggal együtt

haszonbérbe adatik,

a legjobb helyen a vásártéren, berendezés nélkül.

Tudakozódni lehet gróf Kinsky Zdenkó intézőségénél Petrisen.

58

1775—1906. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-czikk 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy az aradi kir. járásbíró 1906 V. 2732/2 számú végzése által Dr. Nemess Zsigmond aradi ügyvéd által képviselt Kohn Ignác és neje aradi lakosok mint jelenkező végrehajtók javára, Fiedler János aradi lakos ellen 240 kor. házbér törke és járulékal erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság és fő foglalt és 980 koronára oecsült bírók, így neműek és egyebekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladotnak.

Ezen árverés Gáler I. aradi cég 1500 korona követelése és jár. erejéig is meg fog tartatni.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Aradon, Hajó utca 5/a. ház előtt leendő eszközösre 1907. évi január hó 10-ik napjának délután 3 óraja natáridőül ki üzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árveré

sen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladotni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-czikk 108 §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Arad, 1906. évi december hó 27. napján.

Györffy Arnold,
bírószági végrehajtó.

Könyvkötészetünkben

egy ügyes fia

tanulónak

felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Sörraktár áthelyezés.

A kőbányai polgári és a temesvárigyártelepsörfőzde főraktárát Halász-utca 1. szám alól Boros Béni-tér 5. szám alatti, a Széchenyi-gözmalommal szemben levő saját házamba helyeztem át, a miről igen tisztelt vevőimet mint a nagyérdemű fogyasztó közönséget ezuton értesitem.

Tisztelettel

Reusz Sándor.

56

Városi és megyei telefon 141.

22. szám.

I. 907.

193—907.

Radnai járási főszolgabíró.

Hirdetmény.

A földmivelésügyi m. kir. Minister ur az 1907. évi január hó 7-én kelt 101415/VIII—906. számú rendeletével a csálai szőlőtelepen levő mezei vasuti hid helyreállítását 4516 kor. 54 fill. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munka kivitelének biztosítása céljából az 1907. évi január hó 22-ik napjának d. e. 10 órájára az államépítészeti hivatal helyiségeiben tartandó zárt ajánlati verseny-tárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkát végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bántpénznek az aradi kir. adóhivatal földmivelésügyi letétnaplójába történt elhelyezését igazoló pénztári nyugta csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők. Munka befejezési határidő 1907. évi március hó 22.

(A költségvetés 1.00 koronáért az államépítészeti hivatalnál megszerezhető.)

Kelt Aradon, 1907. évi január hó 8-án.

M. kir. államépítészeti hivatal.

Pályázati hirdetmény.

Az Ó-Paulis és Uj-Paulis községekből szervezett paulisi körjegyzőség közigazgatásánál megüresedett **körjegyzői** állásra pályázatot hirdetnek.

Az állással egybekötött évi javadalmazás ez:

1. Törzsfizetés 1500 korona.
2. Természetben szolgáltatott 41 köbm. tűzifa és 33.6 mm. széna.
3. 19 hold 1343 □ öl kiterjedésű szántóföld, rét és kert haszonélvezete, mely után az adót a jegyző fizeti.
4. Természetben lakás 1907. évi május hó 1-től kezdődőleg.
5. Magánmunkálatok szabályrendeletileg meghatározott díjai.

Felhívom a pályázni kívánókat, hogy az 1883. évi I. tcz. 6-ik §-ában, illetőleg az 1900. évi XX. t. cz. 3-ik §-ában előírt képesítésüket, eddigi alkalmaztatásukat és erkölcsi magaviseletüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket — és pedig a közszolgálatban levők hivatali előjárásuk után — hozzám f. évi január hó 24-ik napjáig annyival is inkább nyújtsák be, mert a később érkező, vagy hiányosan felszerelt kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

A választást a körjegyzői székházban f. hó 25-én délelőtt 10 órakor fogom megtartani.

M.-Radna, 1907. január 8-án.

Lengyel Sándor,
főszolgabíró.

Téli menet.

Érvényes 1908. évi október hó 1-től.

Budapest—Arad.		Állomások		Állomások	
III-I	AZS	III-I	AZS	III-I	AZS
Arad	10:10	Budapest kpt.	8:00	Budapest kpt.	8:00
Sofronya	10:20	Kőbánya felső p. u.	8:10	Kőbánya felső p. u.	8:10
Kurtyos	10:30	Rákóc	8:17	Rákóc	8:17
Lókisháza	10:40	Nagló	8:24	Nagló	8:24
Bánhid major	10:50	Gyömrő	8:32	Gyömrő	8:32
Országút	11:00	Mende	8:40	Mende	8:40
Kétyháza	11:10	Süly-Sáp	8:47	Süly-Sáp	8:47
Kigyós	11:20	Tápió-Szecső	8:55	Tápió-Szecső	8:55
Békés-Ösaha	11:30	Nagy-Káta	9:03	Nagy-Káta	9:03
Kétyháza	11:40	Tápió-Szele	9:11	Tápió-Szele	9:11
Országút	11:50	Tápió-Györgye	9:19	Tápió-Györgye	9:19
Bánhid major	12:00	Ujszász	9:27	Ujszász	9:27
Lókisháza	12:10	Szolnok	9:35	Szolnok	9:35
Kurtyos	12:20	Szajol	9:43	Szajol	9:43
Sofronya	12:30	Pusztá-Tenyő	9:51	Pusztá-Tenyő	9:51
Arad	12:40	Pusztá-Pó	9:59	Pusztá-Pó	9:59
		Mezőtúr	10:07	Mezőtúr	10:07
		Gyoma	10:15	Gyoma	10:15
		Mezőberény	10:23	Mezőberény	10:23
		Békés-Földvár	10:31	Békés-Földvár	10:31
		Békés-Ösaha	10:39	Békés-Ösaha	10:39
		Kigyós	10:47	Kigyós	10:47
		Kétyháza	10:55	Kétyháza	10:55
		Országút	11:03	Országút	11:03
		Bánhid major	11:11	Bánhid major	11:11
		Lókisháza	11:19	Lókisháza	11:19
		Kurtyos	11:27	Kurtyos	11:27
		Sofronya	11:35	Sofronya	11:35
		Arad	11:43	Arad	11:43

Arad—Budapest.		Állomások		Állomások	
III-I	AZS	III-I	AZS	III-I	AZS
Arad	5:00	Arad	5:00	Arad	5:00
Sofronya	5:10	Sofronya	5:10	Sofronya	5:10
Kurtyos	5:20	Kurtyos	5:20	Kurtyos	5:20
Lókisháza	5:30	Lókisháza	5:30	Lókisháza	5:30
Bánhid major	5:40	Bánhid major	5:40	Bánhid major	5:40
Országút	5:50	Országút	5:50	Országút	5:50
Kétyháza	6:00	Kétyháza	6:00	Kétyháza	6:00
Kigyós	6:10	Kigyós	6:10	Kigyós	6:10
Békés-Ösaha	6:20	Békés-Ösaha	6:20	Békés-Ösaha	6:20
Békés-Földvár	6:30	Békés-Földvár	6:30	Békés-Földvár	6:30
Mezőberény	6:40	Mezőberény	6:40	Mezőberény	6:40
Gyoma	6:50	Gyoma	6:50	Gyoma	6:50
Mezőtúr	7:00	Mezőtúr	7:00	Mezőtúr	7:00
Pusztá-Pó	7:10	Pusztá-Pó	7:10	Pusztá-Pó	7:10
Szajol	7:20	Szajol	7:20	Szajol	7:20
Szolnok	7:30	Szolnok	7:30	Szolnok	7:30
Ujszász	7:40	Ujszász	7:40	Ujszász	7:40
Tápió-Györgye	7:50	Tápió-Györgye	7:50	Tápió-Györgye	7:50
Tápió-Szele	8:00	Tápió-Szele	8:00	Tápió-Szele	8:00
Nagy-Káta	8:10	Nagy-Káta	8:10	Nagy-Káta	8:10
Tápió-Szecső	8:20	Tápió-Szecső	8:20	Tápió-Szecső	8:20
Süly-Sáp	8:30	Süly-Sáp	8:30	Süly-Sáp	8:30
Mende	8:40	Mende	8:40	Mende	8:40
Gyömrő	8:50	Gyömrő	8:50	Gyömrő	8:50
Nagló	9:00	Nagló	9:00	Nagló	9:00
Rákóc	9:10	Rákóc	9:10	Rákóc	9:10
Kőbánya fel. p. u.	9:20	Kőbánya fel. p. u.	9:20	Kőbánya fel. p. u.	9:20
Budapest k. p. u.	9:30	Budapest k. p. u.	9:30	Budapest k. p. u.	9:30

Arad—Temesvár—Józsefváros.		Állomások		Állomások	
III-I	AZS	III-I	AZS	III-I	AZS
Arad	5:00	Arad	5:00	Arad	5:00
Uj-Paulis	5:10	Uj-Paulis	5:10	Uj-Paulis	5:10
Németh-Ságh	5:20	Németh-Ságh	5:20	Németh-Ságh	5:20
Vinga	5:30	Vinga	5:30	Vinga	5:30
Orczyfalva	5:40	Orczyfalva	5:40	Orczyfalva	5:40
Szt.-András	5:50	Szt.-András	5:50	Szt.-András	5:50
Temesvár-Jv.	6:00	Temesvár-Jv.	6:00	Temesvár-Jv.	6:00

Tövis—Arad.		Állomások		Állomások	
III-I	AZS	III-I	AZS	III-I	AZS
Tövis	5:00	Tövis	5:00	Tövis	5:00
Uj-Paulis	5:10	Uj-Paulis	5:10	Uj-Paulis	5:10
Németh-Ságh	5:20	Németh-Ságh	5:20	Németh-Ságh	5:20
Vinga	5:30	Vinga	5:30	Vinga	5:30
Orczyfalva	5:40	Orczyfalva	5:40	Orczyfalva	5:40
Szt.-András	5:50	Szt.-András	5:50	Szt.-András	5:50
Temesvár-Jv.	6:00	Temesvár-Jv.	6:00	Temesvár-Jv.	6:00

Arad—Tövis.		Állomások		Állomások	
III-I	AZS	III-I	AZS	III-I	AZS
Arad	5:00	Arad	5:00	Arad	5:00
Gyömrő	5:10	Gyömrő	5:10	Gyömrő	5:10
Mondorlak	5:20	Mondorlak	5:20	Mondorlak	5:20
O-Paulis	5:30	O-Paulis	5:30	O-Paulis	5:30
Barackza	5:40	Barackza	5:40	Barackza	5:40
M.-Radna	5:50	M.-Radna	5:50	M.-Radna	5:50
Milova-Odvor	6:00	Milova-Odvor	6:00	Milova-Odvor	6:00
Konop	6:10	Konop	6:10	Konop	6:10
Berzova	6:20	Berzova	6:20	Berzova	6:20
Soborsin	6:30	Soborsin	6:30	Soborsin	6:30
Zám...	6:40	Zám...	6:40	Zám...	6:40
Mar-Illye	6:50	Mar-Illye	6:50	Mar-Illye	6:50
Déva	7:00	Déva	7:00	Déva	7:00
Piski	7:10	Piski	7:10	Piski	7:10
Szászváros	7:20	Szászváros	7:20	Szászváros	7:20
Alvincz	7:30	Alvincz	7:30	Alvincz	7:30
Uj-Paulis	7:40	Uj-Paulis	7:40	Uj-Paulis	7:40
Tövis	7:50	Tövis	7:50	Tövis	7:50

(Utánnyomás nem díjaztatik.)

APRÓ HIRDETÉSEK.

A kinek

ismeretség híján

háztartásra,
nevelőre,
üzletvezetőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztára,
kulcsárra,
vinczellőre,
kertészre.

kuicsárnőre,
gazdasszonyra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
hazi- vagy
irodászolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége.

Aki

eladni kíván

butort,
zongorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,

üzletet,
műhelyt,
lakást stb.;
vagy

Aki

bérbeadni kíván

birtokot,
házat,
vadászterü-
letet,

halászatot,
telket,
kocsit,
lovat.

Aki

mindezeket vétel vagy bérbevétele cél-
jából keresi:

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbizto-
sabbban értezt, ha az

„ARADI KÖZLÖNY“

kis hirdetési

rovatát használja.

Kiadó üzlethelyiségek.

A Salacz-utca sarkán lévő Solymos-
féle házban kényelmes üzlethelyi-
ségek jutányos áron azonnal ki-
adók. Bővebbet ugyanott. 2976

Sarok-üzlethelyiség

melyben eddig szatocsüzlet volt,
alkalmas lakással, kiadó. Bővebbet
Aranykő-utca 20. sz.

Gabona és terményszakmávan

jártas fiatal ember raktárnoki vagy
irodai állást keres. Ajánlatokat
„Megbízható“ jelige alatt a ki-
adóba kér. 54

Eladó szőlő

a hegyalján és bérház Aradon. Ér-
tekezhetni Deák Ferenc-utca 34.
építési irodában. 47

Lombfűrész minták

eredeti új olasz modellek darabja 30
fillér Ingusz I. és Fia könyv-
kereskedésében Aradon, Weltzer
János utca. 235

Egy jó karban levő 2 lóerős

gázmotor

jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Személyhitel!

Zsuga és kezese nélkül katonatisztok, pa-
pok, állami, megyei és magántisztviselők, taní-
tók, kereskedők, iparosok, nyugdíjasok, bol-
gyók és magánosoknak egyenlegi 20 évig
terjedő kölcsönök törlesztésére!

Külföldiesség: A páris—bécsi enquete
erelmében tökéletesítjük a jövedelmeket.

4% 4% 4% 4%

Jelzálog-hitel!

300 kezesnőtől feljebb I. II. és III. helyre
földök, városi és vidéki házak, nyaralók, gyá-
rak, fürdő épületek, malmok, ásványvíz és
egyéb források és kőbányákra, a becsérték há-
romnegyed részéig. 2396

Építési-hitel!

Építéskorban levő ingatlanokra 2—3 részletben
oly arányban, a mely arányban az építkezés
előrehaladt.

Bank és magánadósságok convertálása. Elő-
nyösnél! Solid alapon és gyorsan elsőrangú in-
tázatok által! — Elsőrendű ajánlatok! — Kérjen
prospectus! — Válaszbélyeg mellékelendő!

MELLER L. EGYED,

Budapest, V. Koháry-utca 19.

HÁLA

készítet engem, hogy minden
tádo- és torokbajban szen-
vedővel szívesen és díjtalanul
közöljem, mily módon szaba-
dult most már tanító fiam egy-
gyeztetni, olcsó és hatáso-
termék által hosszadalmas
szenvadásztól.

K. Baumgartl, Gastwirt
in Mende bei Karlsbad.

3732

21519—1906. kh. szám.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a vá-
rosban előfordult veszettségi eset
következtesen Aradváros területén
levő összes kutyáknak f. é. de-
cember hó 24-től számított 40 na-
pig kötve tartását, vagy szájkosár-
tal való ellátását rendelem el.

Az állategészségügyről szóló
1888. évi VII. t. c. végrehajtása
tárgyában a nagyméltóságú m.
kir. földmívelési ministerium által
40,000—1888. sz. alatt kiadott ren-
delet 188. §-a szerint ezen rende-
let érvényének tartama alatt el-
fogott kutyák kiiktandók lévén:
felhívom a közönséget, hogy a
rendelet intézkedéseit pontosan
betartsák, mert mindazon ku-
tyák, a melyek — szájkosár nélkül
szabadon járnak, a pecér által el-
fogadni fognak s a törvény szerint
kiadhatók nem lévén, elfogatásuk
után azonnal kiiktatnak.

A rendőrkapitányi hivatal mint
elsőfoku állategészségügyi ható-
ságtól.

Aradon, 1906. évi december
hó 24-én.

Sarlot,
főkapitány.

Szőlőoltványok.

Fajtiszta riparia portalis alanyon oltott, elsőrendű, dus-
gyökérzetű, bor és csemegefajú

fásoltványokat

bármily mennyiségben szállít:

Hámory Gazdaság szőlőoltvány-telepe Arad.

Bővebb felvilágosítással és árajánlattal szívesen
szolgál Deák Ferenc utca 3. sz. a. 2761

Telefon 229.

Telefon 229.

Feltűnő ujáonság!

DELICE

Minden hirdetés felesleges, a donanyzo
egyszer veszi és többé mást nem szivhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY

Képesített és hatóságilag engedélyezett villanyvilágítási-, telefon és csengő felszerelő.

KALMÁR JÓZSEF ARAD, Salacz-utca 2-ik szám
Központi kávéházzal szemben.

Elvégzek:

kisebb és nagyobb villanyvilágítási-
munkákat, vezetékek hosszabbítását, laká-
sok és üzlethelyiségek teljesen új beren-
dezését, csillárok fel- és leszerelését és
ezeknek átalakítását.

Szállítok és felszerellek:

Dynamó-gépeket, erőátvitelre mo-
torokat, kávéházi ventilátoro-
kat, villanyos főző- és vasaló-
készülékeket.

Elvállalok:

2990

Házi villamos-csengőket, ezeknek
javítását vagy évi jó karban tartását, —
Javító-műhelyemben készítek min-
den e szakba vágó javításokat.

242. Városi és megyei telefon szám 242.

Aradi nyomda részvényársaság könyvnyomdája.

Nyomatott Kurzweil János és Társa budapesti festékgyáranak festőköve.

Keresek

vegyeskereskedésembe

egy ügyes

fiatal segédet.

A román nyelv tudá-
sa feltétlenül szük-
séges.

RÓTH MÓR,

Soborsin.

40

Aki fázik,

fűtsön

porosz téglaszénnel

egyedül kapható

Berta Testvérek

vaskereskedésében

Arad, Andrassy-tér 3. Telefon 386.

Ugyanott egyedül raktár a VENUS
-zúst kályhafénynek. 2812

Nagy raktár koresolyákban.

Kölcsön szerzés

földbirtokokra és házakra, ugy
helybeliekre mint vidékiekre és
különösen újonnan építendő há-
zakra előnyös feltételek mellett.

Kirle Antal

ARAD,

Flórián-utca 6/b. szám, ajtó 5.